

1. Інформація про Підприємство

ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЕЛЕКТРОМЕТАЛУРГІЙНИЙ ЗАВОД «ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ» ІМ. А.М. КУЗЬМИНА» (далі – «Підприємство») є правонаступником організованого шляхом перетворення у 1994 році державного Електрометалургійного заводу «Днепропрєцсталь» ім. А.М. Кузьміна, заснованого у 1932 році, у Відкрите акціонерне товариство «Електрометалургійний завод «Дніпропрєцсталь» ім. А.М. Кузьміна» у відповідності до Указу Президента України від 15.06.1993 р. № 210 «Про корпоратизацію підприємств, що підлягають корпоратизації». Усі активи та зобов'язання Підприємства, були внесені державою до його статутного капіталу. Згідно з вимогами українського законодавства, 31 березня 2011 р. Підприємство змінило свою назву з відкритого акціонерного товариства «Електрометалургійний завод «Дніпропрєцсталь» ім. А.М. Кузьміна» на публічне акціонерне товариство «Електрометалургійний завод «Дніпропрєцсталь» ім. А.М. Кузьміна». 7 червня 2017 р. річними Загальними зборами акціонерів Підприємства було прийнято рішення змінити тип Підприємства з публічного на приватне та змінити найменування з публічного акціонерного товариства «Електрометалургійний завод «Дніпропрєцсталь» ім. А.М. Кузьміна» на ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ЕЛЕКТРОМЕТАЛУРГІЙНИЙ ЗАВОД «ДНІПРОСПЕЦСТАЛЬ» ІМ. А.М. КУЗЬМИНА».

Основним видом діяльності Підприємства та його дочірніх підприємств (далі разом іменованіх «Група») є розробка, виробництво та реалізація металопродукції з нержавіючих, інструментальних, швидкорізальних, порошкових, підшипникових, легованих і конструкційних марок сталі. Продукція Групи використовується при виготовленні вузлів і деталей машин, інструментів для обробки металів і сплавів, труб, а також підшипників. Інформація про дочірні та асоційовані підприємства розкрита у Примітці 30.

Зареєстрованою юридичною адресою Групи є Україна, м. Запоріжжя, Південне шосе, 81. Основне місце ведення діяльності Групи знаходиться за адресою м. Запоріжжя, Південне шосе, 83. Станом на 31 грудня 2017 р. чисельність персоналу Групи становила 5 540 осіб (2016 р.: 5 625 осіб).

Станом на 31 грудня 2017 р. і 2016 р. акції Підприємства належали декільком юридичним і фізичним особам таким чином, що жоден з них або власників акцій таких осіб не мав одноосібного сукупного контролю над Підприємством.

Консолідована фінансова звітність Групи станом на 31 грудня 2017 р. і за рік, що закінчився зазначеною датою, була затверджена до опублікування 26 березня 2018 р.

Умови операційної діяльності та політична ситуація в Україні

Група здійснює свою діяльність в Україні. Попри те, що економіка України вважається ринковою, вона продовжує демонструвати певні особливості, властиві економіці, що розвивається. Такі особливості характеризуються, але не обмежуються, низьким рівнем ліквідності на ринках капіталу, високою інфляцією та значним дефіцитом балансу державних фінансів та зовнішньої торгівлі.

На тлі значного погіршення у 2014-2016 рр. поточна політична та економічна ситуація в Україні залишається нестабільною. Уряд України продовжує здійснювати комплексну програму структурної реформи, спрямовану на усунення існуючих диспропорцій в економіці, державних фінансах та управлінні, боротьбу з корупцією, реформування судової системи тощо з кінцевою метою забезпечити умови для відновлення економіки в країні.

Слабкість національної валюти (грн.), яка зазнала девальвації більш ніж у три рази по відношенню до долара США (девальвації у 3 рази по відношенню до євро) з початку 2014 року, в поєднанні з обмеженнями щодо міжнародних розрахунків, негативне сальдо зовнішньої торгівлі, триваюча нестабільність на традиційних експортних товарних ринках країни та високий рівень інфляції є ключовими ризиками для стабілізації операційного середовища в Україні у найближчому майбутньому. Подальша підтримка з боку МВФ та інших міжнародних донорів залежить від збереження динаміки зазначених вище структурних реформ.

При складанні цієї консолідованої фінансової звітності враховувалися відомі та оцінювані результати вицезазначених чинників на фінансовий стан і результати діяльності Групи у звітному періоді. За станом на 31 грудня 2017 та 2016 рр. у Групи не було активів, розташованих безпосередньо у Криму, Донецькій та Луганській областях.

Керівництво стежить за станом розвитку поточної ситуації і вживає заходів, за необхідності, для мінімізації будь-яких негативних наслідків наскільки це можливо. Подальший негативний розвиток подій у політичній ситуації, макроекономічних умовах та/або умовах зовнішньої торгівлі може і далі негативно впливати на фінансовий стан та результати діяльності Групи у такий спосіб, що наразі не може бути визначений.

2. Принцип безперервності діяльності

За рік, що закінчився 31 грудня 2017 р., Група отримала чистий прибуток в сумі в сумі 53 676 тис. грн. (2016 р.: чистий збиток в сумі 403 651 тис. грн.), поточні зобов'язання станом на звітну дату перевищили поточні активи на 1 778 158 тис. грн. (2016 р.: 466 694 тис. грн.).

Перевищення поточних зобов'язань Групи над поточними активами здебільшого є результатом того, що станом на 31 грудня 2017 р. договірний термін погашення частини довгострокових зобов'язань за банківськими кредитами у сумі 3 320 295 тис. грн. настає протягом 2018 р. (2016 р.: 1 751 007 тис. грн. протягом 2017 р.)

Керівництво не вважає, що таке перевищення створює суттєву невизначеність у доречності застосування принципу безперервності діяльності для підготовки даної консолідований фінансової звітності в поточних обставинах, виходячи з наступних міркувань.

Група є потужним експортером металургійної продукції та виробляє високоякісні металургійні вироби широкої номенклатури, на які існує стабільний попит. Питома вага експорту готової продукції складала 63% від загального доходу від реалізації продукції за 2017 рік (2016 р.: 62%), що дозволило Групі отримати прибуток від операційної діяльності в сумі 674 151 тис. грн. (2016 р.: 485 048 тис. грн.) та чисті грошові потоки від операційної діяльності в сумі 502 120 тис. грн. (2016 р.: 541 799 тис. грн.).

Керівництво вважає, що вищевказані тенденції збереження позитивних операційних показників буде зберігатися в майбутніх періодах з огляду на наявність сталого та прогнозованого портфелю замовлень на наступний рік та можливості фіксації операційних витрат для вивільнення додаткових оборотних коштів.

Досягнута стабільність операційних показників, своєчасне виконання Групою своїх зобов'язань з обслуговування кредитів та диверсифікованість кредитного портфелю дозволить протягом 2018 року провести його чергову, як і в минулі роки, реструктуризацію до, щонайменше, 2020 року зі збереженням прийнятних умов кредитування.

Після 31 грудня 2017 р. Група вже розпочала перемовини з деякими з банків щодо реструктуризації кредитів та очікує завершення цих та решти перемовин до настання існуючих договірних термінів погашення короткострокової частини кредитного портфелю.

На основі вищевказаних міркувань дана консолідована фінансова звітність була складена на основі принципу безперервності діяльності, який передбачає, що Група буде продовжувати свою діяльність у найближчому майбутньому, а також зможе реалізувати свої активи та погасити свої зобов'язання в ході звичайної діяльності.

3. Основа подання

Консолідована фінансова звітність була складена на основі принципу історичної вартості, за винятком таких груп основних засобів: будівлі та споруди, машини та обладнання, транспортні засоби, інвентар та офісне обладнання, які були оцінені за справедливою вартістю, а також деяких фінансових інструментів, оцінюваних згідно з вимогами МСФЗ (IAS) 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка».

Ця консолідована фінансова звітність подана в українських гривнях («грн.»). Усі суми округлені до найближчої тисячі, якщо не зазначено інше.

Заява про відповідність

Консолідована фінансова звітність Підприємства та його дочірніх підприємств складена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності («МСФЗ») у редакції, затверджений Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку («РМСБО»).

Складання консолідованої фінансової звітності відповідно до МСФЗ вимагає застосування певних суттєвих облікових оцінок. Воно також вимагає використання керівництвом суджень у процесі застосування облікової політики Групи. Інформація про статті, пов'язані з підвищеним ступенем суджень або складності, а також статті, де оцінки та судження є суттєвими для консолідованої фінансової звітності, подається у Примітці 5.

Принципи консолідації

Ця консолідована фінансова звітність включає фінансову звітність Підприємства та його дочірніх підприємств. Фінансова звітність дочірніх підприємств складена на туж звітну дату, що й звітність Підприємства, з використанням єдиної облікової політики. Коригування здійснювалися для приведення у відповідність будь-яких можливих відхилень в обліковій політиці.

Дочірні підприємства включаються до консолідованої фінансової звітності з моменту їх створення Підприємством і до дати їх реалізації.

Усі внутрігрупові сальдо та операції, а також нереалізований прибуток, що виникає у результаті внутрішньо групових операцій, були повністю виключені при складанні консолідованої фінансової звітності. Нереалізовані збитки виключаються, за винятком випадків, коли понесені витрати не можуть бути відшкодовані.

4. Облікова політика

4.1. Нові та змінені стандарти та інтерпретації

Прийнята облікова політика відповідає обліковій політиці, що застосовувалася у попередньому звітному році, за винятком таких нових і переглянутих МСФЗ та ПКІ, які стали обов'язковими до застосування для звітних періодів, що починаються після 1 січня 2017 р.:

- Поправки до МСФЗ (IAS) 7 «Ініціатива в сфері розкриття інформації».
- Поправки до МСФЗ (IAS) 12 «Визнання відстрочених податкових активів щодо нереалізованих збитків».
- Щорічні попілшення МСФЗ: цикл 2012-2014 рр.: поправки до МСФЗ (IFRS 12) «Розкриття інформації про частки участі в інших організаціях»: роз'яснення сфері застосування вимог щодо розкриття інформації в МСФЗ 12.

Вплив прийняття цих стандартів або інтерпретацій на Групу описано нижче:

Поправки до МСФЗ (IAS) 7 «Ініціатива в сфері розкриття інформації».

Поправки до МСФЗ (IAS) 7 «Звіт про рух грошових коштів» є частиною ініціативи Ради по МСФЗ в сфері розкриття інформації і вимагають, щоб організація розкривала інформацію, що дозволяє користувачам фінансової звітності оцінити зміни в зобов'язаннях, обумовлених фінансовою діяльністю, включаючи як зміни, зумовлені грошовими потоками, так і зміни, не обумовлені ними. При першому застосуванні даних поправок організації не зобов'язані надавати порівняльну інформацію за попередні періоди. Дані поправки вступають в силу для річних періодів, що починаються 1 січня 2017 р. або після цієї дати. Застосування даних поправок вимагало розкриття Групою додаткової інформації, яку наведено у Примітках 15 і 19, та рекласифікацію порівняльної інформації у Примітці 28.

Поправки до МСФЗ (IAS) 12 «Визнання відстрочених податкових активів щодо нереалізованих збитків».

Поправки роз'яснюють, що організація повинна враховувати те, чи обмежує податкове законодавство джерела оподатковуваного прибутку, проти якого вона може здійснювати відрахування при відновленні такої тимчасової різниці. Крім того, поправки містять вказівки щодо того, як організація повинна визначати майбутній оподатковуваний прибуток, і описують обставини, при яких оподатковуваний прибуток може передбачати відшкодування деяких активів в сумі, що перевищує їх балансову вартість. Організації повинні застосовувати дані поправки ретроспективно. Однак, при первісному застосуванні поправок, зміна власного капіталу на початок найбільш раннього порівняльного періоду може бути визнана в складі нерозподіленого прибутку на початок періоду (або в складі іншого компонента власного капіталу, відповідно) без рознесення зміни між нерозподіленим прибутком та іншими компонентами власного капіталу на початок періоду. Організації, які застосовують дане звільнення, повинні розкрити цей факт. Дані поправки вступають в силу для річних періодів, що починаються 1 січня 2017 р. або після цієї дати. Допускається застосування до цієї дати. Якщо організація застосує дані поправки до більш раннього періоду, вона повинна розкрити цей факт. Дані поправки не вплинули на фінансову звітність Групи.

Щорічні попільнення МСФЗ: цикл 2012-2014 рр.

Поправки до МСФЗ (IFRS 12) «Розкриття інформації про частки участі в інших організаціях»: роз'яснення сфери застосування вимог щодо розкриття інформації в МСФЗ 12

У грудні 2016 р. МСФЗ випустив щорічні попільнення стандартів МСФЗ циклу 2014-2016 рр. Поправки до МСФЗ (IFRS) 12 «Розкриття інформації про частки участі в інших організаціях» роз'яснюють, що вимоги щодо розкриття інформації в МСФЗ 12, крім зазначених у параграфах В10-В16, застосовуються до частки участі підприємства у дочірньому, спільному підприємстві або асоційованому підприємстві (або частина його частки участі у спільному підприємстві або асоційованому підприємстві), яка класифікується (або включена до групи вибуття, яка класифікується) як утримувана для продажу або припинена діяльність відповідно до МСФЗ 5 «Необоротні активи, утримувані для продажу та припинена діяльність».

4.2. Основні положення облікової політики

Перерахунок іноземних валют

Ця консолідована фінансова звітність Групи подана в українських гривнях («грн.»), що є функціональною валютою та валютою подання звітності Групи.

Кожне підприємство Групи визначає свою функціональну валюту, і статті фінансової звітності кожного підприємства виражуються в такій функціональній валюти. Операції, деноміновані у валютах, що не є функціональною валютою відповідного підприємства (іноземні валюти), первісно відображаються у функціональній валюті за обмінним курсом, що діє на дату здійснення операції. Монетарні активи та зобов'язання, деноміновані в іноземних валютах, перераховуються у функціональну валюту за обмінним курсом, що діє на звітну дату. Немонетарні статті, відображені за первісною вартістю в іноземній валюті, перераховуються за обмінним курсом, що діє на дату первісної транзакції. Немонетарні статті, відображені за справедливою вартістю в іноземній валюті, перераховуються за обмінним курсом, що діє на дату визнання справедливої вартості. Усі курсові різниці, що виникли, відображаються у прибутках і збитках.

Основні засоби

Балансова вартість усіх груп основних засобів, за виключенням земельних ділянок та незавершених капітальних інвестицій обліковується за моделлю переоцінки. Група регулярно проводить аналіз балансової вартості основних засобів для визначення необхідності проведення чергової переоцінки.

Справедлива вартість об'єктів нерухомості Групи визначається шляхом порівняння з ринковою ціною аналогічних об'єктів на дату оцінки. Справедлива вартість спеціалізованих машин, обладнання, інструментів та інвентарів визначається за принципом залишкової відновлювальної вартості у зв'язку з відсутністю ринкової вартості для таких основних засобів. До наступної переоцінки об'єкти основних засобів обліковуються за переоціненою вартістю за вирахуванням подальшого зносу та знецінення.

Для основних засобів, які переоцінюються за справедливою вартістю в фінансовій звітності на періодичній основі, Група визначає необхідність їх переміщення між рівнями ієархії, повторно аналізуючи їх класифікацію (на основі вихідних даних найнижчого рівня, які є суттєвими для оцінки справедливої вартості в цілому) на кінець кожного звітного періоду.

Земельні ділянки відображаються за первісною вартістю. Суттєві облікові судження та фактори, які враховуються при визначенні справедливої вартості основних засобів вказані в Примітці 5.

Приріст вартості від переоцінки відображається у складі іншого сукупного доходу й включається до іншого додаткового капіталу у складі власного капіталу. Однак та частина приросту вартості, яка відновлює зменшення вартості від переоцінки того ж активу, яка раніше була визнана у складі прибутку або збитку, визнається у звіті про сукупний дохід.

Зменшення вартості від переоцінки відображається у звіті про сукупний дохід, за винятком тієї його частини, яка зараховується проти попереднього приросту вартості того ж активу, відображеного у іншому додатковому капіталі.

Щорічне перенесення сум з іншого додаткового капіталу до складу нерозподіленого прибутку здійснюється в розмірі різниці між сумою амортизації, що розраховується виходячи з переоціненої балансової вартості активу, і сумою амортизації, що розраховується виходячи з первісної вартості активу. При вибутті активу suma іншого додаткового капіталу, яка стосується цього активу, переноситься до складу нерозподіленого прибутку.

Незавершене будівництво відображається за собівартістю і являє собою основні засоби, будівництво яких ще не завершено. Амортизація на такі активи не нараховується, поки вони не будуть введені в експлуатацію.

Балансова вартість основних засобів аналізується на предмет знецінення, коли події або зміни в обставинах указують на те, що відшкодування балансової вартості неможливе. Об'єкт основних засобів знімається з обліку при вибутті або у випадку, коли від подальшого використання активу не очікується отримання економічних вигід. Прибуток або збиток, що виникає у зв'язку зі зняттям активу з обліку (розрахований як різниця між чистими надходженнями від вибуття та балансовою вартістю активу), включається до прибутків та збитків того періоду, в якому актив знімається з обліку.

Коли об'єкт основних засобів переоцінюють, будь-яку суму накопиченої амортизації на дату переоцінки розглядають за допомогою методу виключення з валової балансової вартості активу та чистої суми, перерахованої до переоціненої суми активу.

Сроки корисного використання основних засобів є такими:

Будівлі та споруди	5-173 років
Машини та обладнання	1-166 років
Транспортні засоби	4-75 років
Інвентар та офісне обладнання	3-76 років

Група має право власності на невиробничі та соціальні активи, в основному, будівлі та об'єкти соціальної інфраструктури. Об'єкти соціальної інфраструктури не відповідають визначеню активу, що надає економічну вигоду, згідно з МСФЗ, і тому такі об'єкти не відображені у цій фінансовій звітності. Витрати на будівництво та експлуатацію об'єктів соціальної інфраструктури відносяться на витрати у період, в якому вони були понесені.

Витрати за кредитами банків

Витрати за кредитами банків капіталізуються як частина вартості активів за умови, що вони прямо стосуються придбання, будівництва або виробництва кваліфікаційного активу, що задовільняє встановленим критеріям. Якщо вони не пов'язані з таким активом, вони відносяться на витрати у період, в якому були понесені.

Нематеріальні активи

Нематеріальні активи включають програмне забезпечення для бухгалтерського обліку, патентні та інші майнові права, придбані окрім від бізнесу, й первісно оцінюються за вартістю придбання. Після первісної оцінки нематеріальні активи відображаються за собівартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від знецінення.

Всі нематеріальні активи Групи мають обмежений строк корисної служби та амортизуються протягом строків їх корисного використання, оцінюються на предмет знецінення за наявності ознак можливого зменшення корисності нематеріального активу.

Сроки та порядок амортизації нематеріальних активів з обмеженими строками корисного використання переглядаються, як мінімум, щорічно наприкінці кожного звітного року. Зміни очікуваного строку корисного використання або очікуваного характеру отримання майбутніх економічних вигід, втілених в активі, відображаються шляхом зміни періоду або методу амортизації, залежно від ситуації, і вважаються змінами в облікових оцінках.

Сроки корисного використання всіх нематеріальних активів Групи вважаються обмеженими та становлять від 2 до 20 років.

Знецінення нефінансових активів

На кожну звітну дату Група визначає наявність ознак можливого знецінення активу. При виникненні таких ознак або у випадку, коли існує вимога щорічного тестування активу на предмет знецінення, Група визначає вартість очікуваного відшкодування активу. Вартість очікуваного відшкодування активу є більшою з двох сум: справедливої вартості активу або одиниці, що генерує грошові потоки, за вирахуванням витрат на реалізацію, або вартості його подальшого використання.

Вартість очікуваного відшкодування активу визначається для кожного окремого активу, якщо цей актив генерує надходження грошових коштів, і ці кошти, в основному, не залежать від інших активів Групи. Коли балансова вартість активу перевищує його вартість очікуваного відшкодування, вважається, що актив знецінений, і його вартість списується до вартості очікуваного відшкодування. При оцінці вартості використання очікувані грошові потоки дисконтується до їх приведеної вартості з використанням ставки дисконту (до оподаткування), яка відображає поточні ринкові оцінки вартості грошей у часі та ризики, властиві активу. Збитки від знецінення триваючої діяльності відображаються у прибутках та збитках в тих категоріях витрат, які відповідають функціям знеціненого активу.

На кожну звітну дату здійснюється оцінка наявності ознак того, що збиток від знецінення, визнаний стосовно активу раніше, вже не існує або зменшився. За наявності таких ознак здійснюється оцінка вартості очікуваного відшкодування активу.

Раніше визнаний збиток від знецінення сторнується тільки в тому випадку, якщо змінилися попередні оцінки, застосовані для визначення вартості очікуваного відшкодування активу з моменту визнання останнього збитку від знецінення. У такому разі балансова вартість активу збільшується до вартості очікуваного відшкодування. Збільшена шляхом сторнування збитку від зменшення корисності балансова вартість активу не повинна перевищувати ту його балансову вартість (за вирахуванням амортизації), яка мала б місце, якби збиток від знецінення не був відображенний у складі прибутків та збитків попередніх років. Після такого сторнування амортизаційні витрати майбутніх періодів коригуються таким чином, щоб забезпечити планомірне списання переоціненої балансової вартості активу за вирахуванням його залишкової вартості протягом решти строку його корисного використання.

Інвестиції та інші фінансові активи

Первісне визнання

Фінансові активи, що перебувають у сфері дії МСФЗ (IAS) 39, класифікуються відповідно як фінансові активи за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки через прибуток або збиток; позики та дебіторська заборгованість; інвестиції, утримувані до погашення; фінансові активи, наявні для продажу; похідні інструменти, визначені як інструменти хеджування при ефективному хеджуванні. Група класифікує свої фінансові активи при їх первісному визнанні.

Фінансові активи спочатку визнаються за справедливою вартістю, збільшеною на безпосередньо пов'язані з ними транзакційні витрати.

Усі операції купівлі-продажу фінансових активів, що вимагають поставки активів у строк, встановлений законодавством або правилами, прийнятими на певному ринку (операції на «стандартних умовах») визнаються на дату укладання угоди, тобто на дату, коли Група бере на себе зобов'язання купити або продати актив.

Фінансові активи Групи включають позики та дебіторську заборгованість, такі як: гроші та їх еквіваленти, дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги, дебіторська заборгованість за розрахунками та інша дебіторська заборгованість.

Подальша оцінка

Подальша оцінка фінансових активів залежить від їх класифікації у такий спосіб:

Фінансові активи за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки через прибуток або збиток

Категорія «фінансові активи за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки через прибуток або збиток» включає фінансові активи, призначенні для торгівлі, та фінансові активи, віднесені при первісному визнанні до категорії за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки через прибуток або збиток. Фінансові активи класифікуються як призначенні для торгівлі, якщо вони придбані з метою продажу в найближчому майбутньому. Ця категорія включає похідні інструменти, в яких бере участь Група, що не відповідають критеріям обліку хеджування згідно з МСФЗ (IAS) 39. Похідні інструменти, включаючи відокремлені вбудовані похідні інструменти, також класифікуються як призначенні для торгівлі, за винятком випадків, коли вони визначаються як інструменти ефективного хеджування. Фінансові активи за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки через прибуток або збиток, обліковуються на балансі за справедливою вартістю, а пов'язані з ними доходи або витрати у прибутках та збитках.

Похідні інструменти, вбудовані в основні договори, обліковуються як окремі похідні інструменти, якщо властиві їм ризики та характеристики не є тісно пов'язаними з ризиками та характеристиками основних договорів, і основні договори не обліковуються за справедливою вартістю. Вбудовані похідні інструменти такого роду оцінюються за справедливою вартістю, а доходи або витрати, що виникають у результаті змін їх справедливої вартості, визнаються в іншому сукупному доході. Перегляд порядку обліку відбувається лише у випадку змін в умовах договору, що призводять до суттєвої зміни грошових потоків, які були б необхідні в іншому випадку.

Група не має активів, віднесеніх нею при первісному визнанні до категорії за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки через прибуток або збиток.

Позики та дебіторська заборгованість

Позики та дебіторська заборгованість являють собою непохідні фінансові активи зі встановленими чи обумовленими виплатами, які не котируються на активному ринку. Фінансові активи такого роду обліковуються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної процентної ставки. Доходи та витрати визнаються у прибутках та збитках при припиненні визнання або знеціненні позик та дебіторської заборгованості, а також у процесі їх амортизації.

Інвестиції, утримувані до погашення

Непохідні фінансові активи з фіксованими чи обумовленими платежами та фіксованим строком погашення класифікуються як інвестиції, утримувані до погашення, коли Група твердо має намір і здатна утримувати їх до строку погашення. Після первісної оцінки інвестиції, утримувані до погашення, оцінюються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної процентної ставки. Цей метод передбачає використання ефективної процентної ставки, яка точно дисконтує очікувані майбутні грошові надходження протягом очікуваного строку існування фінансового активу до його чистої балансової вартості. Доходи та витрати, пов'язані з такими інвестиціями, визнаються у прибутках та збитках, коли інвестиції списуються, знецінюються чи по мірі нарахування амортизації.

Фінансові активи, наявні для продажу

Наявні для продажу фінансові активи – це непохідні фінансові активи, які спеціально віднесені до категорії наявних для продажу або які не були віднесені до жодної з зазначених раніше трьох категорій.

Після первісної оцінки фінансові активи, наявні для продажу, оцінюються за справедливою вартістю, а нереалізовані доходи або витрати визнаються безпосередньо у іншому сукупному доході до моменту списання активів, при якому накопичені доходи або витрати, раніше відображені у складі іншого сукупного доходу, визнаються у прибутках та збитках, або до моменту визначення факту знецінення цих активів, у який сукупний збиток, відображений у складі іншого сукупного доходу, визнається у прибутках та збитках.

Інвестиції в дочірні компанії

Дочірні компанії – це компанії (включаючи компанії спеціального призначення), в яких підприємство прямо чи опосередковано має більше половини прав голосу (контрольного пакету акцій), або має можливість визначати фінансову та операційну політику з метою отримання економічної вигоди. Наявність та вплив потенційних прав голосу, які в даний час можуть бути реалізовані або конвертовані, розглядається при оцінці контролю підприємства над іншою компанією.

Інвестиції в дочірні компанії оцінюються за собівартістю за вирахуванням знецінення. Інвестиції в дочірні компанії аналізуються на предмет знецінення, коли події або зміни обставин вказують на те, що балансова вартість може бути не відшкодована. Збиток від знецінення відображається через прибуток або збиток в сумі, на яку балансова вартість активу перевищує суму його очікуваного відшкодування. Сума очікуваного відшкодування визначається як найбільша з справедливої вартості активу за вирахуванням витрат на продаж та його вартості при використанні. Збиток від знецінення, визнаний в минулі звітні періоди, стирається в разі необхідності, якщо мала місце зміна в оцінках, використаних для визначення суми очікуваного відшкодування

Фінансові зобов'язання

Первісне визнання

Фінансові зобов'язання, що перебувають у сфері дії МСФЗ (IAS) 39, класифікуються відповідно як фінансові зобов'язання за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки через прибуток або збиток, кредити та позики або похідні інструменти, визначені як інструменти хеджування при ефективному хеджуванні. Група класифікує свої фінансові зобов'язання при їх первісному визнанні.

Фінансові зобов'язання первісно визнаються за справедливою вартістю, скоригованою у випадку кредитів та позик на безпосередньо пов'язані з ними транзакційні витрати.

Фінансові зобов'язання Групи включають кредити та позики такі як: поточна кредиторська заборгованість та кредити банків.

Подальша оцінка

Подальша оцінка фінансових зобов'язань залежить від їх класифікації у такий спосіб:

Фінансові зобов'язання за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки через прибуток або збиток

Категорія «фінансові зобов'язання за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки через прибуток або збиток» включає фінансові зобов'язання, призначені для торгівлі, та фінансові зобов'язання, віднесені при первісному визнанні до категорії за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки через прибуток або збиток.

Фінансові зобов'язання класифікуються як призначені для торгівлі, якщо вони придбані з метою продажу в найближчому майбутньому. Ця категорія включає похідні фінансові інструменти, в яких бере участь Група, що не відповідають критеріям обліку хеджування згідно з МСФЗ (IAS) 39.

Доходи та витрати за зобов'язаннями, призначеними для торгівлі, визнаються у прибутках та збитках.

Група не має фінансових зобов'язань, віднесених нею при первісному визнанні до категорії за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки через прибуток або збиток.

Кредити та позики

Після первісного визнання процентні кредити та позики оцінюються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної процентної ставки.

Відповідні доходи та витрати визнаються у прибутках та збитках при припиненні визнання зобов'язань, а також по мірі нарахування амортизації.

Група відображає зобов'язання за тілом кредиту в структурі кредитів, а зобов'язання за нарахованими процентами в інших поточних зобов'язаннях.

Договори фінансової гарантії

Випущені Групою договори фінансової гарантії являють собою договори, що вимагають здійснення платежу у відшкодування збитків, понесених власником цього договору внаслідок нездатності певного боржника здійснити своєчасний платіж відповідно до умов боргового інструменту.

Випущені Групою договори фінансової гарантії являють собою договори, що вимагають здійснення платежу з відшкодування збитків, понесених власником цього договору внаслідок нездатності певного боржника здійснити своєчасний платіж відповідно до умов боргового інструменту. Згодом зобов'язання оцінюється за найбільшою з таких величин: найкраща оцінка витрат, необхідних для погашення існуючого зобов'язання на звітну дату, та визнана сума зобов'язання за вирахуванням накопиченої амортизації. Група не випускала фінансових гарантій протягом років, що закінчилися 31 грудня 2017 і 2016 рр.

Взаємозалік фінансових інструментів

Фінансові активи та фінансові зобов'язання підлягають взаємозаліку, а чиста сума – поданню в балансі тоді і тільки тоді, коли є здійснене в цей момент юридичне право на взаємозалік визнаних сум, а також намір здійснити розрахунок на нетто-основі, або реалізувати активи та одночасно з цим погасити зобов'язання.

Амортизована вартість фінансових інструментів

Амортизована вартість розраховується з використанням методу ефективної процентної ставки за вирахуванням резерву на знецінення та виплат або зниження основної суми заборгованості. У розрахунках враховуються будь-які надбавки або знижки при придбанні активу, а також витрати за операцією та інші виплати, що є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки.

Знецінення фінансових активів

На кожну звітну дату Група оцінює наявність об'єктивних ознак знецінення фінансового активу або групи фінансових активів.

Фінансовий актив або група фінансових активів вважаються знеціненими тоді і тільки тоді, коли існують об'єктивні ознаки знецінення у результаті однієї або більше подій, що відбулися після первісного визнання активу (настання «випадку понесення збитку»), що мали вплив, який піддається надійній оцінці, на очікувані майбутні грошові потоки за фінансовим активом або групою фінансових активів. Ознаки знецінення можуть містити в собі вказівки на те, що боржник або група боржників зазнають суттєвих фінансових труднощів, не можуть обслуговувати свою заборгованість або неналежно здійснюють виплату процентів або основної суми заборгованості, а також імовірність того, що ними буде проведена процедура банкрутства або фінансової реорганізації іншого роду. Крім цього, до таких ознак відносяться спостережувані дані, що вказують на наявність зниження, що піддається оцінці, очікуваних майбутніх грошових потоків за фінансовим інструментом, зокрема, зміна обсягів простроченої заборгованості або економічних умов, що перебувають у певному взаємозв'язку з відмовами від виконання зобов'язань із виплати боргів.

Позики та дебіторська заборгованість

Стосовно сум позик та дебіторської заборгованості, відображені за амортизованою вартістю, Група спочатку проводить окрему оцінку існування об'єктивних ознак знецінення індивідуально значимих фінансових активів або сукупно за фінансовими активами, що не є індивідуально значимими. Якщо Група визначає, що об'єктивні ознаки знецінення індивідуально оцінюваного фінансового активу відсутні, незалежно від його значимості, вона включає цей актив до групи фінансових активів з аналогічними характеристиками кредитного ризику, а потім розглядає ці активи на предмет знецінення на колективній основі. Активи, окремо оцінювані на предмет знецінення, за якими визнається або продовжує визнаватися збиток від знецінення, не включаються до колективної оцінки на предмет знецінення.

За наявності об'єктивних ознак понесення збитку від знецінення сума збитку оцінюється як різниця між балансовою вартістю активу та приведеною вартістю очікуваних майбутніх грошових потоків (без урахування майбутніх очікуваних кредитних збитків, які ще не були понесені). Балансова вартість активу знижується шляхом використання рахунку резерву, а сума збитку визнається у прибутках та збитках. Нарахування процентного доходу за зниженою балансовою вартістю триває, ґрунтуючись на первісній процентній ставці за активом. Позики разом із відповідними резервами списуються, якщо відсутня реальна перспектива їх відшкодування у майбутньому, а все доступне забезпечення було реалізоване або передане Групі.

Якщо протягом наступного року сума розрахункового збитку від знецінення збільшується або зменшується через будь-яку подію, що відбулася після визнання знецінення, сума раніше визнаного збитку від знецінення збільшується або зменшується шляхом коригування рахунку резерву. Якщо попереднє списання вартості фінансового інструменту згодом відновлюється, сума відновлення визнається у прибутках та збитках Групи.

Приведена вартість розрахункових майбутніх грошових потоків дисконтується за первісною ефективною процентною ставкою. Якщо процентна ставка за позицією є змінною, ставка дисконтування для оцінки збитку від знецінення являє собою поточну ефективну процентну ставку.

Припинення визнання фінансових інструментів

Фінансові активи

Фінансовий актив (або, де застосовано, частина фінансового активу або частина групи аналогічних фінансових активів) припиняє визнаватися у балансі, якщо:

- строк дії прав на отримання грошових потоків від активу минув;
- Група зберігає свої права на отримання грошових потоків від активу, але бере на себе зобов'язання з виплати третьій стороні отримуваних грошових потоків у повному обсязі та без суттєвої затримки за «транзитно» угодою; або
- Група передала свої права на отримання грошових потоків від активу та або (а) передала практично всі ризики та вигоди від активу; або (б) не передала, але й не зберігає за собою практично всіх ризиків та вигод від активу, але передала контроль над цим активом.

Якщо Група передала всі свої права на отримання грошових потоків від активу або уклало транзитну угоду, і при цьому не передало, але й не зберігає за собою практично всіх ризиків та вигод від активу, а також не передала контроль над активом, новий актив визнається у тій мірі, в якій Група продовжує свою участь у переданому активі. Триваюча участь, яка набуває форми гарантії за переданим активом, визнається за найменшою з таких величин: первісною балансовою вартістю активу або максимальною сумою, виплата якої може вимагатися від Групи.

Фінансові зобов'язання

Фінансове зобов'язання припиняє визнаватися у балансі, якщо зобов'язання погашене, анульоване або строк його дії минув.

Якщо існуюче фінансове зобов'язання замінюється іншим зобов'язанням перед тим же кредитором, на суттєво відмінних умовах, або якщо умови існуючого зобов'язання значно змінені, така заміна або зміни обліковуються як припинення визнання первісного зобов'язання та початок визнання нового зобов'язання, а різниця у балансовій вартості визнається у прибутках та збитках.

Запаси

Запаси оцінюються за меншою з двох величин: собівартістю або чистою вартістю реалізації. Собівартість запасів визначається за середньозваженим методом. Вартість готової продукції та незавершеного виробництва включає вартість сировини, прямі витрати з оплати праці, інші прямі витрати та відповідні виробничі накладні витрати (розраховані на основі нормального завантаження виробничих потужностей). Чиста вартість реалізації являє собою оціочну ціну продажу в ході звичайної господарської діяльності за вирахуванням оціочних витрат на доробку та витрат, необхідних для реалізації.

Податок на додану вартість до відшкодування

Податок на додану вартість (ПДВ) до відшкодування стосується приданих запасів, основних засобів і послуг. Податкові органи дозволяють проводити розрахунки за нарахованим ПДВ за вирахуванням вхідного ПДВ. Керівництво Групи переконане, що сума до відшкодування з бюджету буде або отримана у вигляді грошових коштів, або зарахована проти заборгованості з ПДВ за реалізованою продукцією.

Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти у балансі включають грошові кошти в банках і в касі та короткострокові депозити з первісним строком погашення до 3 місяців.

Для цілей звіту про рух грошових коштів грошові кошти та їх еквіваленти включають грошові кошти та короткострокові депозити згідно з визначенням вище, за вирахуванням непогашених банківських овердрафтів.

Резерви

Резерви визнаються, якщо Група має поточне зобов'язання (юридичне або конструктивне), що виникло в результаті минулоГодії події, відтік економічних вигід, який буде потрібний для погашення цього зобов'язання, є ймовірним, і може бути отримана надійна оцінка суми такого зобов'язання. Якщо Група збирається отримати відшкодування деякої частини або всіх резервів, наприклад, за договором страхування, відшкодування визнається як окремий актив, але тільки в тому випадку, коли отримання відшкодування не підлягає сумніву. Якщо вплив вартості грошей у часі є суттєвим, резерви дисконтується за поточною ставкою до оподаткування, яка відображає, коли це застосовується, ризики, характерні для конкретного зобов'язання.

Зобов'язання з пенсійного забезпечення

Група здійснює встановлені згідно з діючими протягом року нормами відрахування до Державного пенсійного фонду України, виходячи з розміру виплачуваної заробітної плати. Ці відрахування відносяться на витрати у періоді нарахування відповідних витрат із заробітної плати. Група не має юридичних або конструктивних зобов'язань зі здійснення додаткових відрахувань за такими пенсійними виплатами. Єдиним зобов'язанням Групи є своєчасне відрахування належних сум до Державного пенсійного фонду України.

Крім цього, Група має дві суттєві пенсійні програми зі встановленими виплатами, що не мають виділених джерел їх забезпечення. Ці програми включають: (а) юридичні зобов'язання Групи з виплати одноразової суми при виході на пенсію працівникам, що мають тривалий стаж роботи, і здійснення інших виплат у зв'язку з виходом на пенсію відповідно до колективних договорів; і (б) законодавчо встановлене зобов'язання Групи компенсувати Пенсійному фонду України суми додаткових пенсій, виплачуваних деяким категоріям колишніх та існуючих працівників Групи. Витрати на здійснення виплат у рамках зазначених вище програм зі встановленими виплатами розраховуються окремо за кожною програмою з використанням методу нарахування прогнозованих одиниць стосовно працівників, що мають право на такі виплати. Керівництво використовує актуарну методику при розрахунках сум, пов'язаних із зобов'язаннями з пенсійного забезпечення на кожну звітну дату. Фактичні результати можуть відрізнятися від відповідних оцінок на певну дату.

Умовні зобов'язання

Умовні зобов'язання не відображені в цій фінансовій звітності за винятком випадків, коли існує ймовірність, що для погашення зобов'язання буде необхідне викуптя ресурсів, що втілюють економічні вигоди, та існує можливість достовірно визначити суму зобов'язання. Інформація про ці зобов'язання розкривається за винятком випадків, коли ймовірність викуптя ресурсів, що втілюють у собі економічні вигоди, є віддаленою.

Податок на прибуток

Поточний податок на прибуток

Податкові активи та зобов'язання з поточного податку за поточні та попередні періоди оцінюються за сумою, передбачуваною до відшкодування від податкових органів або до сплати податковим органам. Податкові ставки та податкове законодавство, застосовані для розрахунків цієї суми, – це ставки та законодавство, прийняті або фактично прийняті на звітну дату. Податок на прибуток нараховується Групою на прибуток до оподаткування, розрахований відповідно до податкового законодавства України і з використанням податкових ставок, прийнятих на звітну дату.

Відстрочений податок на прибуток

Відстрочений податок на прибуток розраховується за методом зобов'язань шляхом визначення тимчасових різниць на звітну дату між податковою базою активів і зобов'язань та їх балансовою вартістю для цілей фінансової звітності.

Відстрочені податкові зобов'язання визнаються за всіма оподатковуваними тимчасовими різницями, крім випадків, коли:

- відстрочене податкове зобов'язання виникає у результаті первісного визнання гудвілу, активу або зобов'язання, у ході операції, що не є об'єднанням бізнесу, і на момент здійснення операції не впливає ні на бухгалтерський прибуток, ні на оподатковуваний прибуток або збиток; і
- стосовно оподатковуваних тимчасових різниць, пов'язаних з інвестиціями в дочірні компанії, асоційовані компанії, а також із частками участі у спільній діяльності, якщо материнська компанія може контролювати розподіл у часі зменшення тимчасової різниці, та існує значна ймовірність того, що тимчасова різниця не буде зменшена у найближчому майбутньому.

Відстрочені активи з податку на прибуток визнаються за всіма неоподатковуваними тимчасовими різницями, невикористаними податковими пільгами і невикористаними податковими збитками, у тій мірі, в якій існує значна ймовірність того, що буде існувати оподатковуваний прибуток, проти якого можуть бути зараховані неоподатковувані тимчасові різниці, невикористані податкові пільги та невикористані податкові збитки, крім випадків, коли:

- відстрочений актив з податку на прибуток, що стосується неоподатковуваної різниці, виникає в результаті первісного визнання активу або зобов'язання, яке виникло не внаслідок об'єднання бізнесу та яке на момент здійснення операції не впливає ні на бухгалтерський прибуток, ні на оподатковуваний прибуток або збиток; і
- стосовно неоподатковуваних тимчасових різниць, пов'язаних з інвестиціями в дочірні компанії, асоційовані компанії, а також із частками участі у спільній діяльності, відстрочені податкові активи визнаються тільки у тій мірі, в якій є значна ймовірність того, що тимчасові різниці будуть використані у найближчому майбутньому, і буде отриманий оподатковуваний прибуток, проти якого можуть бути використані тимчасові різниці.

Балансова вартість відстрочених податкових активів переглядається на кожну звітну дату та знижується у тій мірі, в якій отримання достатнього оподатковуваного прибутку, що дозволить використовувати всі або частину відстрочених податкових активів, оцінюється як малоймовірне. Невизнані відстрочені податкові активи переглядаються на кожну звітну дату та визнаються у тій мірі, в якій виникає значна ймовірність того, що майбутній оподатковуваний прибуток дозволить використати відстрочені податкові активи.

Відстрочені податкові активи та зобов'язання оцінюються за податковими ставками, що, як передбачається, будуть застосовуватися в тому звітному році, в якому актив буде реалізований, а зобов'язання – погашене, на основі податкових ставок (і податкового законодавства), які станом на звітну дату були введені в дію або фактично введені в дію.

Відстрочений податок на прибуток, що стосується статей, визнаних безпосередньо у капіталі або іншому сукупному доході, визнається у складі капіталу або іншого сукупного доходу, а не у прибутках та збитках.

Відстрочені податкові активи та відстрочені податкові зобов'язання заліковуються один проти одного, якщо є юридично закріплене право заліку поточних податкових активів та зобов'язань, і відстрочені податки стосуються того ж податкового органу.

Визнання доходу

Дохід визнається у випадку, коли існує ймовірність, що в результаті операції відбудеться збільшення економічних вигід для Групи, а сума доходу може бути достовірно визначена. Доходи від реалізації продукції визнаються після передачі права власності покупцю, коли значна частина ризиків і вигід від права власності на продукцію переходить покупцю та суму доходу можна достовірно оцінити. Доходи від надання послуг визнаються у періоді надання послуг.

Визнання собівартості реалізованої продукції та інших витрат

Витрати, пов'язані з отриманням доходу від операції, визнаються одночасно з відповідним доходом. Також відображаються витрати за гарантіями та інші витрати, які можуть бути понесені після відправлення товару і які можуть бути достовірно визначені.

4.3. Стандарти, які були випущені, але ще не набули чинності

Нижче наводяться стандарти, які були випущені, але ще не набули чинності на дату випуску фінансової звітності Групи. До переліку включенні випущені стандарти та інтерпретації, які Група планує застосувати у майбутньому. Група має намір застосувати ці стандарти з дати набрання ними чинності.

МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти»

У липні 2014 р. Рада з МСФЗ випустила остаточну редакцію МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти», яка замінює МСФЗ (IAS) 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» та всі попередні редакції МСФЗ (IFRS) 9. МСФЗ (IFRS) 9 об'єднує разом три частини проекту з обліку фінансових інструментів: класифікація та оцінка, знецінення та облік хеджування. МСФЗ (IFRS) 9 набуває чинності для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2018 р., або після цієї дати, при цьому допускається застосування до цієї дати. За винятком обліку хеджування стандарт застосовується ретроспективно, але надання порівняльної інформації не є обов'язковим. Вимоги щодо обліку хеджування, головним чином, застосовуються перспективно, з деякими обмеженими винятками. Підприємство планує почати застосування нового стандарту з необхідною дати вступу в силу. Група не очікує значного впливу на фінансовий стан і власний капітал при застосуванні вимог до класифікації та оцінки МСФЗ (IFRS) 9. Група планує продовжувати оцінювати за справедливою вартістю всі фінансові активи, які оцінюються в даний час за справедливою вартістю.

МСФЗ (IFRS) 15 «Виручка за договорами з покупцями»

МСФЗ (IFRS) 15 був випущений в травні 2014 року і передбачає модель, що включає п'ять етапів, яка буде застосовуватися щодо виручки за договорами з покупцями. Згідно МСФЗ (IFRS) 15 виручка визнається в сумі, що відбиває відшкодування, право на яке організація очікує отримати в обмін на передачу товарів або послуг покупцеві.

Новий стандарт по виручці замінить всі існуючі вимоги МСФЗ до визнання виручки. Вимагатиметься повне ретроспективне застосування або модифіковане ретроспективне застосування для річних періодів, що починаються 1 січня 2018 р., або після цієї дати; при цьому допускається застосування до цієї дати. Група планує використовувати варіант модифікованого ретроспективного застосування нового стандарту з необхідної дати вступу в силу.

Крім цього, Група приймає до уваги поправки, випущені Радою з МСФЗ в квітні 2016 р., і буде відстежувати зміни в майбутньому. Очікується, що застосування нового стандарту до договорів з покупцями, за якими передбачається, що продаж буде єдиним обов'язком до виконання, не матиме впливу на прибуток або збиток Групи. Група очікує, що визнання виручки буде відбуватися в той момент часу, коли контроль над активом передається покупцеві.

Поправки до МСФЗ (IFRS) 10 та МСФЗ (IAS) 28 «Продаж або внесок активів в угодах між інвестором і його асоційованою організацією або спільним підприємством»

Поправки розглядають протиріччя між МСФЗ (IFRS) 10 та МСФЗ (IAS) 28, в частині обліку втрати контролю над дочірньою компанією, яка продається, асоційованого підприємства або спільному підприємству або вноситься в них. Поправки роз'яснюють, що прибуток або збиток, який виникає в результаті продажу або внеску активів, що представляють собою бізнес згідно з визначенням в МСФЗ (IFRS) 3, в угоді між інвестором і його асоційованою організацією або спільним підприємством, визнаються в повному обсязі. Однак прибуток або збиток, які виникають в результаті продажу або внеску активів, які не становлять собою бізнес, визнаються тільки в межах часток участі, наявних у інших, ніж організація, інвесторів в асоційованого підприємства або спільному підприємства. Рада з МСФЗ перенесла дату вступу даних поправок в силу на невизначений термін, однак організація, яка застосовує дані поправки дослідково, повинна застосовувати їх перспективно. Очікується, що дані поправки не вплинуть на фінансову звітність Групи.

Поправки до МСФЗ (IFRS) 2 «Класифікація і оцінка операцій з виплат на основі акцій».

Рада з МСФЗ випустила поправки до МСФЗ (IFRS) 2 «Виплати на основі акцій», в яких розглядаються три основних аспекти: вплив умов переходу прав на оцінку операцій з виплат на основі акцій з розрахунками грошовими коштами; класифікація операцій з виплат на основі акцій з умовою розрахунків на нетто-основі для зобов'язань з податку; облік змін умов операцій з виплат на основі акцій, в результаті якого операція перестає класифікуватися як операція з розрахунками грошовими коштами і починає класифікуватися як операція з розрахунками пайовими інструментами. При прийнятті поправок організації не зобов'язані перераховувати інформацію за попередні періоди, проте допускається ретроспективне застосування за умови застосування поправок щодо всіх трьох аспектів і дотримання інших критеріїв.

Поправки набувають чинності для річних періодів, що починаються 1 січня 2018 р., або після цієї дати. Допускається застосування до цієї дати. Поправки не застосовані до Групи, оскільки Група не використовує платежі, засновані на акціях.

МСФЗ (IFRS) 16 «Оренда»

МСФЗ (IFRS) 16 був випущений в січні 2016 р. і замінює собою МСФЗ (IAS) 17 «Оренда», Роз'яснення КТМФЗ (IFRIC) 4 «Визначення наявності в угоді ознак оренди», Роз'яснення ПКР (SIC) 15 «Операційна оренда – стимули» і Роз'яснення ПКР (SIC) 27 «Визначення сутності операцій, які мають юридичну форму угоди про оренду». МСФЗ (IFRS) 16 встановлює принципи визнання, оцінки, подання та розкриття інформації про оренду і вимагає, щоб орендарі відображали всі договори оренди з використанням єдиної моделі обліку в звіті про фінансовий стан, аналогічно порядку обліку, передбаченому в МСФЗ (IAS) 17 для фінансової оренди. Стандарт передбачає два звільнення від визнання для орендарів – щодо оренди активів з низкою вартістю (наприклад, персональних комп'ютерів) і короткострокової оренди (оренди з терміном не більше 12 місяців). На дату початку оренди орендар буде визнавати зобов'язання щодо орендних платежів (зобов'язання з оренди), а також актив, який представляє право користування базовим активом протягом терміну оренди (актив у формі права користування). Орендарі будуть зобов'язані визнавати витрати на відсотки за зобов'язанням по оренді окремо від витрат по амортизації активу в формі права користування.

Орендарі також повинні будуть переоцінювати зобов'язання з оренди при настанні певної події (наприклад, зміна термінів оренди, зміна майбутніх орендних платежів в результаті зміни індексу або ставки, що використовуються для визначення таких платежів). У більшості випадків орендар буде враховувати суми переоцінки зобов'язання з оренди в якості коригування активу в формі права користування.

Порядок обліку для орендодавця відповідно до МСФЗ (IFRS) 16 практично не змінюється в порівнянні з діючими в даний момент вимогами МСФЗ (IAS) 17. Орендодавці будуть продовжувати класифіковати оренду, використовуючи ті ж принципи класифікації, що і в МСФЗ (IAS) 17, виділяючи при цьому два види оренди: операційну і фінансову. Крім цього, МСФЗ (IFRS) 16 вимагає від орендодавців і орендарів розкриття більшого обсягу інформації в порівнянні з МСФЗ (IAS) 17.

МСФЗ (IFRS) 16 набуває чинності для річних періодів, що починаються 1 січня 2019 р., або після цієї дати. Допускається застосування до цієї дати, але не раніше дати застосування організацією МСФЗ (IFRS) 15.

Орендар має право застосовувати даний стандарт з використанням ретроспективного підходу або модифікованого ретроспективного підходу. Переходні положення стандарту передбачають певні звільнення. Група знаходиться в процесі аналізу можливого впливу МСФЗ (IFRS) 16 на фінансову звітність.

МСФЗ (IFRS) 17 «Страхові контракти»

МСФЗ 17, виданий в травні 2017 р. та чинний для звітних періодів, починаючи з або після 1 січня 2021 р., розкриває комплексну модель страхових контрактів, покриваючи всі відповідні аспекти бухгалтерського обліку. В основі МСФЗ 17 лежить універсальна модель, доповнена: специфікою застосування контрактів, що відповідають умовам прямої участі (підхід з нефіксованою оплатою); спрощений підхід (підхід із розміщенням премій) в основному, застосовується при короткострокових контрактах. МСФЗ 17 замінить МСФЗ 4 «Страхові контракти». МСФЗ 17 суттєво змінить облік фінансової звітності за МСФЗ для страхових компаній. Стандарт матиме значний вплив на інформаційну базу, системи та процеси, що застосовувались з метою підготовки інформації для фінансової звітності. Нова модель вірогідно вплине на прибутки та сукупний капітал страхових компаній, що спричинить підвищення нестабільності у порівнянні з діючою моделлю. Також значною мірою буде здійснено вплив на основні показники діяльності компаній. Стандарт не матиме впливу на фінансову звітність чи облікові політики Групи.

МСФЗ (IAS) 40 «Інвестиційна нерухомість»

Поправки роз'яснюють коли суб'єкт господарювання має переводити нерухомість, включаючи нерухомість, яка перебуває в процесі будівництва чи поліпшення, до або з інвестиційної нерухомості. Поправки визначають, що зміна у використанні виникає тоді, коли нерухомість відповідає або перестає відповідати поняттю інвестиційної нерухомості та існує свідчення зміни у використанні.

Поправки набувають чинності для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2018 р. або після цієї дати, при цьому допускається застосування до цієї дати. Оскільки Група не має інвестиційної нерухомості, ці поправки не вплинути на фінансову звітність чи облікові політики Групи.

Щорічні поліпшення МСФЗ: цикл 2014-2016 рр. (вищущені у грудні 2016 р.)

МСФЗ (IFRS) 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності»

Поправкою виключаються короткострокові звільнення від МСФЗ для суб'єктів господарювання, які уперше застосували МСФЗ, що були викладені у параграфах Е3-Е7. Поправка набуває чинності для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2018 р. або після цієї дати. Оскільки Група не уперше застосовує МСФЗ, ця поправка не вплине на фінансову звітність чи облікові політики Групи.

МСБО (IAS) 28 «Інвестиції в асоційовані підприємства»

Суб'єкт господарювання, що є організацією з венчурним капіталом, чи інший суб'єкт господарювання, що задовольняє критеріям, може обрати спосіб обліку за справедливою вартістю через прибуток або збиток при первісному визнанні кожної інвестиції у асоційовані та спільні підприємства.

Якщо суб'єкт господарювання, що не є інвестиційною компанією, має частку у спільному чи асоційованому підприємстві, що є інвестиційною компанією, такий суб'єкт господарювання, застосовуючи метод участі в капіталі, може приняти рішення використовувати облік за справедливою вартістю, що застосовується спільним чи асоційованим підприємством, що є інвестиційною компанією, щодо обліку його частки у дочірньому підприємстві. Такий вибір здійснюється окремо щодо кожного спільного чи асоційованого підприємства, що є інвестиційною компанією на пізнішу з двох дат: (а) дату, коли відбувається первісне визнання інвестиції у спільне чи асоційоване підприємство, що є інвестиційною компанією; (б) спільне чи асоційоване підприємство стає інвестиційною компанією та (в) спільне чи асоційоване підприємство, що є інвестиційною компанією, вперше стає материнською компанією.

Поправки набувають чинності для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2018 р. або після цієї дати і мають застосовуватись ретроспективно, при цьому допускається застосування до цієї дати. Якщо компанія застосовує ці поправки до цієї дати, цей факт має розкриватися в примітках до фінансової звітності. Ці поправки не матимуть впливу на фінансову звітність Групи.

Застосування МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти» та МСФЗ (IFRS) 4 «Страхові контракти» – поправки до МСФЗ (IFRS) 4

Поправки розглядають питання, пов'язані із застосуванням нового стандарту МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти» до застосування нового стандарту, що регулюватиме облік страхових контрактів, який Рада з МСФЗ розробляє як заміну МСФЗ (IFRS) 4. Згідно з поправками, суб'єкти господарювання, які випускають страхові контракти, мають дві опції щодо застосування МСФЗ (IFRS) 9: тимчасове звільнення від застосування МСФЗ (IFRS) 9 або застосування принципу «перекриття».

Тимчасове звільнення від застосування МСФЗ (IFRS) 9 надається суб'єктам господарювання, діяльність яких здебільшого пов'язана зі страхуванням. Тимчасове звільнення від застосування МСФЗ (IFRS) 9 дозволяє таким суб'єктам господарювання продовжувати застосовувати МСБО (IAS) 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка», проте не довше ніж до 1 січня 2021 р. Принцип «перекриття» вимагає коригування прибутків та збитків на ефект волатильності, що може виникати при одночасному застосуванні МСФЗ (IFRS) 9 та МСФЗ (IFRS) 4. Застосовуючи тимчасове звільнення, суб'єкти господарювання все ж повинні готовувати вичерпні розкриття, яких вимагає застосування певних аспектів МСФЗ (IFRS) 9.

Поправки набувають чинності для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2018 р. або після цієї дати. Очікується, що ці поправки не вплинути на фінансову звітність чи облікові політики Групи, оскільки Група не має страхових контрактів.

KIMF3 Інтерпретація 22 «Операції в іноземній валюті та Авансові платежі»

Інтерпретація роз'яснює, що при визначенні спот-курсу, що використовується при первісному визнанні активу, витрат чи доходу (або їх частини) з одночасним припиненням визнання немонетарного активу чи зобов'язання, пов'язаного з авансовим платежем, дата операції є датою на котру суб'єкт господарювання здійснює первісне визнання немонетарного активу чи немонетарного зобов'язання, що виникає при здійсненні авансового платежу. При наявності кількох авансових надходжень чи витрат грошових коштів, суб'єкт господарювання має визначити дату здійснення операції для кожного надходження чи здійснення авансового платежу.

Поправка набуває чинності для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2018 р. або після цієї дати, при цьому допускається застосування до цієї дати. Оскільки Група дотримувалась вищеписаного підходу в обліку, ця поправка не вплине на фінансову звітність чи облікові політики Групи.

Інтерпретація KIMCF3 23 «Невизначеність щодо умов оподаткування прибутку»

В червні 2017 р. РМСБО опублікувала Інтерпретацію KIMCF3 23 «Невизначеність щодо умов оподаткування прибутку», яка детально висвітлює застосування визнання та кількісного визначення вимог, зазначених в МСФЗ 12 «Податки на прибуток», коли існує неясність щодо умов оподаткування прибутку. Інтерпретація чинна для річних звітних періодів, починаючи з або після 1 січня 2019 р., проте доступні деякі полегшення при переході на стандарт. Застосування інтерпретації може викликати складнощі у компанії, особливо у тих, які функціонують у більш складному транснаціональному податковому середовищі. Компаніям доведеться також визначити чи вони організували відповідні процеси та процедури таким чином, щоб отримувати інформацію на регулярній основі, оскільки це необхідно для виконання вимог, зазначених в інтерпретації, та розкриття відповідної інформації. Інтерпретація не матиме впливу на фінансову звітність чи облікові політики Групи.

Передоплата з негативною компенсацією – зміни до МСФЗ 9

Відповідно до МСФЗ 9 борговий інструмент може бути оцінений за амортизованою вартістю або за справедливою вартістю із визнанням через інший сукупний дохід, за умови, що договірні грошові потоки є «виключно виплатами основної суми та відсотками за непогашеною основною сумою» (критерій SPPI) та інструмент утримується в рамках відповідної бізнес-моделі для цієї класифікації. Поправки до МСФЗ 9 роз'яснюють, що фінансовий актив підпадає під критерій SPPI незалежно від події або обставин, що призводить до дострокового розірвання договору, і незалежно від того, яка сторона платить або отримує прийнятну компенсацію за дострокове припинення дії контракту. РМСБО також уточнила, що прибуток або збиток, що виникає внаслідок модифікації фінансового зобов'язання, яке не призводить до припинення визнання, розрахований шляхом дисконтування змін у договірних грошових потоках за первісною ефективною процентною ставкою, негайно визнається у прибутках та збитках. Зміни застосовуються до річних періодів, що починаються з 1 січня 2019 р., або після цієї дати. Поправки повинні застосовуватися ретроспективно; попереднє застосування допускається. Група оцінює потенційний вплив змін на фінансову звітність Групи.

Довгострокові інвестиції у асоційовані та спільні підприємства – зміни до МСБО 28

Зміни пояснюють, що суб'єкт господарювання застосовує МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» до довгострокових інвестицій у асоційовані або спільні підприємства, до яких не застосовується метод оцінки участі у капіталі, що по суті є частиною чистої інвестиції в асоційоване чи спільне підприємство (довгострокові інвестиції). Це пояснення є актуальним, оскільки це означає, що модель очікуваних втрат згідно МСФЗ 9 застосовується до таких довгострокових інвестицій. Зміни застосовуються до річних періодів, які починаються з 1 січня 2019 р. або після цієї дати. Суб'єкти господарювання повинні застосовувати зміни ретроспективно, за деякими винятками. Раннє застосування поправок допускається і має бути розкрито. Зміни не матимуть впливу на фінансову звітність або облікову політику Групи.

МСФЗ Практична заява 2: Судження щодо суттєвості

Підприємства мають право застосовувати інструкції Практичної заяви (ПЗ) до фінансової звітності, підготовленої після 14 вересня 2017 р. У ПЗ містяться необов'язкові настанови, які допомагають підприємствам робити судження щодо суттєвості під час підготовки фінансової звітності загального призначення згідно з МСФЗ. ПЗ також може допомогти користувачам фінансової звітності зрозуміти, як підприємство робить судження щодо суттєвості при підготовці такої фінансової звітності. Оскільки ПЗ є не обов'язковим документом, вона не змінює або не вносить жодних вимог до МСФЗ.

Щорічні поліпшення МСФЗ: цикл 2015-2017 рр. (вищущені у грудні 2017 р.)

МСФЗ (IFRS) 3 «Об'єднання бізнесу»

Зміни пояснюють, що коли суб'єкт господарювання отримує контроль над бізнесом, який є спільною операцією, він застосовує вимоги до об'єднання бізнесу, досягнутих поетапно, включаючи переоцінку раніше утримуваних часток у активах та зобов'язаннях спільної операції за справедливою вартістю. При цьому покупець переоцінює всю свою раніше утримувану частку у спільній операції. Суб'єкт господарювання застосовує ці поправки до об'єднання бізнесу, для якого дата придбання є датою початку або датою після початку першого річного звітного періоду, що починається 1 січня 2019 р. або після цієї дати. Допускається застосування раніше. Очікується, що зміни не матимуть впливу на фінансову звітність чи облікові політики Групи.

МСФЗ (IFRS) 11 «Спільна діяльність»

Сторона, яка бере участь у спільній операції, але не має спільного контролю, може отримати спільний контроль за спільною операцією, в якій діяльність спільної операції являє собою підприємство, як це визначено в МСФЗ 3. Поправки роз'яснюють, що раніше утримувані частки у цій спільній операції не переоцінюються. Суб'єкт господарювання застосовує ці поправки до операцій, в яких він отримує спільний контроль на дату початку або після початку першого річного звітного періоду, який починається 1 січня 2019 р., або після цієї дати. Допускається застосування раніше. Очікується, що зміни не матимуть впливу на фінансову звітність чи облікові політики Групи.

МСБО 12 «Податки на прибуток»

Зміни пояснюють, що податкові наслідки доходу у формі дивідендів більш прямо пов'язані з минулими операціями чи подіями, які спричинили розподіл прибутку, ніж з виплатами власникам. Таким чином, суб'єкт господарювання визнає податкові наслідки доходу у формі дивідендів у складі прибутку або збитку, іншого сукупного доходу або капіталу, у відповідності до того, як суб'єкт господарювання спочатку визнав такі минулі операції чи події. Суб'єкт господарювання застосовує ці поправки до річних звітних періодів, що починаються з 1 січня 2019 р. або після цієї дати. Допускається застосування раніше. Очікується, що зміни не матимуть впливу на фінансову звітність чи облікові політики Групи.

МСБО (IAS) 23 «Витрати на позики»

Зміни пояснюють, що суб'єкт господарювання визнає як частину загальних позик будь-які позикові кошти, які спочатку були зроблені для розробки кваліфікованого активу, коли практично всі види діяльності, необхідні для підготовки цього активу для цільового використання чи продажу, завершенні. Суб'єкт господарювання застосовує ці поправки до витрат на позики, що були понесені на дату початку або після початку річного звітного періоду, в якому суб'єкт господарювання застосовує ці поправки вперше. Суб'єкт господарювання застосовує ці поправки до річних звітних періодів, що починаються з 1 січня 2019 р. або після цієї дати. Допускається застосування раніше. Очікується, що зміни не матимуть впливу на фінансову звітність чи облікові політики Групи.

5. Суттєві облікові судження та оціночні значення

Згідно з МСБО (IAS) 1 «Подання фінансової звітності», Група веде облік і подає операції та інші події відповідно до їхнього змісту та економічної сутності, а не тільки їхньої юридичної форми.

Складання фінансової звітності вимагає від керівництва оцінок і припущенень, що впливають на суми, відображені у фінансовій звітності та примітках до неї. Ці оцінки ґрунтуються на інформації, наявній на дату балансу. Отже, фактичні результати можуть відрізнятися від цих оцінок.

Основні оцінки та припущення про майбутні події, а також інші основні джерела невизначеності в оцінках, зроблених на звітну дату, які можуть являти собою значний ризик необхідності суттєвих коригувань балансової вартості активів і зобов'язань, розглядаються нижче.

Знецінення активів – визначення груп активів, що генерують грошові потоки

Згідно з МСФЗ (IAS) 36 «Знецінення активів», підприємства повинні проводити тестування одиниць, що генерують грошові потоки, на предмет знецінення. Одним із основних факторів при визначенні одиниці, що генерує грошові потоки, є можливість оцінити незалежні грошові потоки, що генеруються такою одиницею. Значна частина продукції багатьох визначених Групою одиниць, що генерують грошові потоки, споживається іншою одиницею, що генерує грошові потоки.

Група встановила, що достатня незалежна цінова інформація для правильного визначення одиниць, що генерують грошові потоки, існує на рівні Групи в цілому. В поточній економічній та політичній ситуації, що склалися в Україні (Примітка 1) Групі досить складно оцінити прогнозні дані щодо генерування грошових потоків, та Група вживає всіх можливих заходів для найбільш достовірного прогнозування грошових потоків.

Резерви на знецінення активів

Суттєве судження використовується для оцінки сумнівої дебіторської заборгованості та відповідного резерву під знецінення. При визначенні сумнівої дебіторської заборгованості враховуються такі фактори як поточна загальна економічна кон'юнктура, галузеві економічні умови, а також історичні дані про поведінку споживачів продукції.

Зміни в економіці, промисловості, а також у фінансовому стані конкретних споживачів можуть викликати необхідність коригування резервів сумнівої дебіторської заборгованості, відображені в фінансовій звітності. Станом на 31 грудня 2017 і 2016 рр. були створені резерви сумнівої дебіторської заборгованості у сумі 9 тис. грн. і 23 тис. грн. відповідно (Примітка 11).

Крім того, Група розраховує чисту реалізаційну вартість запасів на кожну звітну дату. Станом на 31 грудня 2017 р. сума резерву на списання запасів до чистої реалізаційної вартості склала 16 028 тис. грн. (2016 р.: 27 061 тис. грн.) (Примітка 10). Розрахунок чистої реалізаційної вартості готової продукції ґрунтуються на найбільш достовірній інформації, наявній на дату розрахунку. При такому розрахунку враховуються коливання ціни або собівартості, безпосередньо пов'язані з подіями, що відбуваються після дати балансу, якщо такі події підтверджують умови, що існували на кінець періоду.

Відстрочені податкові активи

Балансова вартість відстрочених податкових активів переглядається на кожну звітну дату та зменшується, якщо більше не існує ймовірності отримання достатнього оподатковуваного прибутку, який дозволив би реалізувати частину або всю суму такого відстроченого податкового активу. При визначенні такої ймовірності використовуються оцінки, що ґрунтуються на очікуваних результатах діяльності Групи (Примітка 9).

Податок на додану вартість до відшкодування (ПДВ)

Сума ПДВ до відшкодування переглядається на кожну звітну дату та зменшується у випадку відсутності ймовірності його заміщення сумою ПДВ до сплати, що матиме місце протягом обґрунтовано короткого періоду часу (зазвичай дванадцять місяців) від звітної дати. Група вважає, що сума ПДВ на 31 грудня 2017 р. буде повністю відшкодована в майбутньому.

Зобов'язання з пенсійного забезпечення згідно з пенсійною програмою з визначеною виплатою

Група збирає інформацію стосовно своїх працівників і пенсіонерів, що отримують виплати, її використовує метод актуарної оцінки для визначення поточної вартості зобов'язань із виплати винагород по закінченні трудової діяльності та відповідної вартості поточних послуг працівників. При такому розрахунку використовуються демографічні припущення щодо майбутніх характеристик існуючих і колишніх працівників, що мають право на пенсійні виплати (смертність, як працівників, так і пенсіонерів, коефіцієнт плинності кадрів, непрацездатність, дестроковий вихід на пенсію тощо), а також фінансові припущення (ставка дисконтування, майбутній рівень зарплат). Група використовує наявну інформацію про стаж його колишніх працівників на інших підприємствах, які є учасниками державної пенсійної програми з визначеною виплатою. Таким чином, Група обліковує виплати колишнім працівникам згідно з вимогами обліку пенсійної програми з визначеною виплатою. Більш детальна інформація подана у Примітці 20.

Строки корисного використання основних засобів

Група оцінює строки корисного використання об'єктів основних засобів, на основі очікувань щодо їх майбутнього використання з урахуванням технологічного розвитку, конкуренції, змін ринкової кон'юнктури та інших чинників. Строки корисного використання основних засобів переглядаються не рідше одного разу на рік наприкінці кожного фінансового року. У випадку, якщо очікування відрізняються від попередніх оцінок, зміни обліковуються як зміни в облікових оцінках відповідно до МСБО (IAS) 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки». Зазначені оцінки можуть вплинути на балансову вартість основних засобів у звіті про фінансовий стан і знос, визнаний у прибутках та збитках.

Справедлива вартість та тестування на знецінення основних засобів

Балансова вартість усіх груп основних засобів, за виключенням земельних ділянок та капітальних інвестицій, обліковується за моделлю переоцінки. На 31 грудня 2017 р. Групою була проведена чергова переоцінка балансової вартості основних засобів, включених до груп i) будівлі та споруди та ii) машини та обладнання.

ПРАТ «Електрометалургійний завод «Дніпропрєсталь» ім. А.М. Кузьміна»
ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
За рік, що закінчився 31 грудня 2017 р.
(у тисячах гривень)

Справедлива вартість об'єктів нерухомості та неспеціалізованого обладнання була визначена шляхом порівняння з ринковою ціною аналогічних об'єктів на дату останньої оцінки на 31 грудня 2017 р. (2 рівень ієрархії). Справедлива вартість спеціалізованих машин, обладнання була визначена за принципом залишкової відновлюваної вартості у зв'язку з відсутністю ринкової вартості для таких основних засобів (3 рівень ієрархії). При встановленні справедливої вартості активів 3-го рівня ієрархії незалежні оцінювачі використовували метод визначення залишкової відновлюваної вартості, який полягає в розгляді вартості подібних активів, які можливо розглядати, як альтернативу оцінюваного активу, скориговану на фактичний знос (фізичний знос, функціональний знос та економічне знецінення). Об'єкти, подібні оцінюваному, повинні відповідати ряду вимог: (i) подібність основних характеристик і показників з оцінюваним об'єктом; (ii) наближеність у часі до дати оцінки даних за цінами об'єктів порівняння.

При визначенні фізичного зносу оцінювач ґруntувався на визначені ефективного віку та строку корисного використання. Величина ефективного віку визначалась виходячи з його фактичного віку з урахуванням поточного типу використання та методу розбивки (з умовою шкалою технічного стану об'єктів).

При визначенні економічного знецінення для даної моделі, оцінювач застосовував основне припущення – визначення ставки дисконтування прогнозних грошових потоків на 5 років із застосуванням середньозваженої вартості капіталу WACC у діапазоні 21,89–22,69% (зокрема для її визначення, оцінювачем було застосовано такі ставки: безризикову ставку в дол. США 2,58%, країнний ризик 6,20%, систематичний ризик 5,08% та ін.) та середнього індексу споживчих цін на рівні 8,3%.

При збільшенні застосованої ставки дисконтування (WACC), вартість оцінюваної одиниці зменшуватиметься, при зменшенні – вартість оцінюваної одиниці зростатиме.

Група оцінює необхідність проведення наступної переоцінки вищевказаних груп основних засобів на основі впливу ринкових та неринкових факторів, що можуть свідчити про можливість відхилення балансової вартості основних засобів від їх справедливої вартості, зокрема: істотне падіння або зростання ринкових цін, галузеві або економічні тенденції (Примітка 1), зміни ринкової кон'юнктури та інші чинники.

Група провела відповідний аналіз факторів, які могли б свідчити про можливість відхилення балансової вартості основних засобів від їх справедливої вартості станом на 31 грудня 2017 р. та прийшла до висновку, що балансова вартість основних засобів, включених до груп (iii) транспортні засоби та (iv) інвентар та офісне обладнання не відрізнялася суттєво від їх справедливої вартості, визначеної під час попередньої переоцінки за вирахуванням зносу, який було нараховано з того моменту.

6. Основні засоби та незавершені капітальні інвестиції

Основні засоби та їх знос подані у такий спосіб:

2017 рік	Земля та капітальні поліпшення	Будівлі та споруди	Машини та обладнання	Транспортні засоби	Інвентар та офісне обладнання	Незавершені капітальні інвестиції	Усього
Первісна вартість							
На 1 січня 2017 р.	18 456	1 718 554	1 563 497	148 308	81 433	42 179	3 572 427
Надходження	–	5 217	100 475	1 638	5 034	(14 702)	97 662
Викуптя	–	(1 480)	(24 193)	(1 286)	(288)	–	(27 247)
Переоцінка	–	1 194 640	61 014	–	–	–	1 255 654
На 31 грудня 2017 р.	18 456	2 916 931	1 700 793	148 660	86 179	27 477	4 898 496
Знос							
На 1 січня 2017 р.	(533)	(76 938)	(123 645)	(41 832)	(32 839)	–	(275 787)
Нараховано за рік	(33)	(75 515)	(114 299)	(17 282)	(9 149)	–	(216 278)
Викуптя	–	339	8 234	918	190	–	9 681
Переоцінка	–	151 220	226 843	–	–	–	378 063
На 31 грудня 2017 р.	(566)	(894)	(2 867)	(58 196)	(41 798)	–	(104 321)
Залишкова вартість							
На 1 січня 2017 р.	17 923	1 641 616	1 439 852	106 476	48 594	42 179	3 296 640
На 31 грудня 2017 р.	17 890	2 916 037	1 697 926	90 464	44 381	27 477	4 794 175

ПРАТ «Електрометалургійний завод «Дніпроспецсталь» ім. А.М. Кузьміна»
ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
За рік, що закінчився 31 грудня 2017 р.
(у тисячах гривень)

2016 рік	Земля та капітальні поліпшення	Будівлі та споруди	Машини та обладнання	Транспортні засоби	Інвентар та офісне обладнання	Незавершені капітальні інвестиції	Усього
Первісна вартість							
На 1 січня 2016 р.	18 456	1 714 219	1 446 314	145 877	78 373	44 056	3 447 295
Надходження	—	5 804	124 813	2 982	4 670	(1 691)	136 578
Вибуття	—	(1 469)	(7 630)	(551)	(1 610)	(186)	(11 446)
На 31 грудня 2016 р.	18 456	1 718 554	1 563 497	148 308	81 433	42 179	3 572 427
Знос							
На 1 січня 2016 р.	(501)	(970)	(2 659)	(21 782)	(23 123)	—	(49 035)
Нараховано за рік	(32)	(76 109)	(122 052)	(20 261)	(10 243)	—	(228 697)
Вибуття	—	141	1 066	211	527	—	1 945
На 31 грудня 2016 р.	(533)	(76 938)	(123 645)	(41 832)	(32 839)	—	(275 787)
Залишкова вартість							
На 1 січня 2016 р.	17 955	1 713 249	1 443 655	124 095	55 250	44 056	3 398 260
На 31 грудня 2016 р.	17 923	1 641 616	1 439 852	106 476	48 594	42 179	3 296 640

Група обліковує об'єкти основних засобів груп: (i) будівлі та споруди, (ii) машини та обладнання, (iii) транспортні засоби, (iv) інвентар та офісне обладнання за справедливою вартістю за вирахуванням подальшого зносу та знецінення. Об'єкти основних засобів групи земля та капітальні поліпшення обліковуються за собівартістю за вирахуванням подальшого зносу і знецінення.

Станом на 31 грудня 2017 р. Група вважає, що найвигідніше та найкраще використання основних засобів таких груп: i) будівлі та споруди; ii) машини та обладнання; iii) транспортні засоби; iv) інвентар та офісне обладнання не відрізняється від його нинішнього використання.

Якби будівлі та споруди та машини та обладнання, транспортні засоби, інвентар та офісне обладнання відображалися за первісною вартістю, то їх залишкова вартість була б наступною:

	Залишкова вартість	2017 р.	2016 р.
Будівлі та споруди		202 011	212 095
Машини та обладнання		489 367	435 400
Транспортні засоби		13 851	14 142
Інвентар та офісне обладнання		27 019	27 115

У таблиці нижче наведено інформацію про основні засоби, що оцінюються за справедливою вартістю на періодичній основі:

31 грудня 2017 р.	Рівень 2	Рівень 3	Усього
Ієрархія справедливої вартості			
Основні засоби	460 166	4 272 675	4 732 841
	460 166	4 272 675	4 732 841
31 грудня 2016 р.			
Ієрархія справедливої вартості			
Основні засоби	219 473	2 947 340	3 166 813
	219 473	2 947 340	3 166 813

Станом на 31 грудня 2017 р. Група провела чергову переоцінку груп основних засобів i) будівлі та споруди та ii) машини та обладнання. Загальний приріст вартості дооцінки основних засобів склав 1 633 717 тис. грн. Приріст вартості, відображеній у складі іншого сукупного доходу за 2017 рік склав 1 629 200 тис. грн. Частина приросту вартості від переоцінки основних засобів, що відновлює зменшення вартості від уцінки того ж активу, яка була визнана у складі збитку в попередніх періодах склала 9 030 тис. грн. та відображена у складі інших доходів у поточному періоді. Зменшення вартості від уцінки, що перевищує дооцінку попередніх періодів, відображені у прибутках та збитках, а саме в інших витратах у сумі 4 513 тис. грн.

ПРАТ «Електрометалургійний завод «Дніпроспецсталь» ім. А.М. Кузьміна»
ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
За рік, що закінчився 31 грудня 2017 р.
(у тисячах гривень)

Для основних засобів, що відносяться до 3 рівня ієрархії, згідно з методами оцінки, застосованими незалежним оцінювачем, справедлива вартість становила:

	Справедлива вартість для 3 рівня
На 1 січня 2017 р.	2 947 340
Переміщення до складу Рівня 3	25 436
Переміщення зі складу Рівня 3	(179 603)
Зміни за період, що відображені у звіті про прибутки та збитки	1 724
Зміни за період, що відображені у звіті про інший скупний дохід	1 517 158
Знос	(181 377)
Придбання	141 997
На 31 грудня 2017 р.	4 272 675

Активи переміщуються зі складу Рівня 3 у випадку, якщо при використанні методик оцінки вихідні дані, які суттєво впливають на справедливу вартість, можуть прямо або опосередковано спостерігатись на відкритому ринку на дату проведення переоцінки.

Активи переміщуються до складу Рівня 3 зі складу Рівня 2 у випадку, якщо використання методик оцінки з даними, які спостерігаються на активному ринку, є неможливим на дату проведення переоцінки.

Станом на 31 грудня 2017 р. будівлі залишковою вартістю 2 177 709 тис. грн. (2016 р.: 1 063 165 тис. грн.), а також деякі машини, обладнання, інвентар і транспортні засоби залишковою вартістю 1 501 323 тис. грн. (2016 р.: 1 374 144 тис. грн.) були передані у заставу під забезпечення виконання зобов'язань за кредитами, наданими банками (Примітка 15).

Вартість основних засобів станом на 31 грудня 2017 р., що були повністю зношені, але все ще перебували у використанні, становила 78 529 тис. грн. (2016 : 17 171 тис. грн.).

7. Нематеріальні активи

Нематеріальні активи та їх накопичена амортизація є наступними:

	2017 р.	2016 р.
Первісна вартість		
Станом на 1 січня	48 412	47 623
Надходження	1 645	1 670
Вибуття	(2 377)	(881)
Станом на 31 грудня	47 680	48 412
Накопичена амортизація		
Станом на 1 січня	36 104	33 074
Нараховано за рік	3 800	3 911
Вибуття	(2 280)	(881)
Станом на 31 грудня	37 624	36 104
Залишкова вартість		
Станом на 1 січня	12 308	14 549
Станом на 31 грудня	10 056	12 308

Нематеріальні активи складаються переважно з програмного забезпечення. Станом на 31 грудня 2017 р. програмне забезпечення з бухгалтерського обліку залишковою вартістю 725 тис. грн. (2016 р.: 1 073 тис. грн.) із залишковим строком корисного використання 25 місяців (2016 р.: 37 місяців) та ліцензія на право користування програмним забезпеченням залишковою вартістю 4 337 тис. грн. (2016 р.: 5 606 тис. грн.) і з залишковим строком корисного використання 41 місяць (2016 р.: 53 місяці) є основними складовими нематеріальних активів.

Станом на 31 грудня 2017 р. нематеріальні активи первісною вартістю 3 724 тис. грн. (2016 р.: 3 057 тис. грн.) були повністю замортизовані, але все ще перебували у використанні.

ПРАТ «Електрометалургійний завод «Дніпропротецсталь» ім. А.М. Кузьміна»
ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
За рік, що закінчився 31 грудня 2017 р.
(у тисячах гривень)

8. Інші необоротні активи

Станом на 31 грудня 2016 р. інші необоротні активи були представлени передоплатою з податку на прибуток у сумі 21 126 тис. грн. Керівництво Групи вважало за потрібне відображати даний актив як довгостроковий у зв'язку з низькою ймовірністю його використання протягом 2017 року, що спричинено збитковістю Групи протягом 2015 та 2016 рр. У 2017 році передплата з податку на прибуток в сумі 19 208 тис. грн. була зарахована на сплату податку на прибуток та штрафних санкцій відповідно до постанови Дніпропетровського апеляційного адміністративного суду.

9. Податок на прибуток

Складові витрат із податку на прибуток за 2017 і 2016 рр. включають наступне:

Прибутки та збитки

	2017 р.	2016 р.
Поточні витрати з податку на прибуток	28	256
Витрати / (вигоди) з відсточеного податку на прибуток, що відносяться до виникнення та повернення тимчасових різниць	21 253	(77 813)
Витрати / (вигоди) з податку на прибуток	21 281	(77 557)

Інший сукупний дохід

	2017 р.	2016 р.
Відстрочений податок на прибуток, що виникає від переоцінки основних засобів	290 797	–
Відстрочений податок на прибуток / (відстрочена вигода з податку на прибуток), що виникає внаслідок визнання актуарних прибутків та збитків	(17 113)	3 965
Податок / (вигоди з податку) на прибуток, пов'язаний(-і) із сукупним доходом	273 684	3 965

Фінансовий прибуток / (збиток) до оподаткування узгоджується з витратами з податку на прибуток у такий спосіб:

	2017 р.	2016 р.
Прибуток / (збиток) до оподаткування	74 957	(481 208)
Податок (вигода з податку) на прибуток за діючими ставками (2017 р.: 18%, 2016 р.: 18%)	13 492	(86 617)
Податковий ефект витрат, які не включаються до складу витрат для визначення оподатковуваного прибутку	7 789	9 060
Податок / (вигоди з податку) на прибуток	21 281	(77 557)

ПРАТ «Електрометалургійний завод «Дніпростецсталь» ім. А.М. Кузьміна»
ПРИЛІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
За рік, що закінчився 31 грудня 2017 р.
(у тисячах гривень)

Відстрочені активи та зобов'язання з податку на прибуток стосувалися такого:

	На 31 грудня 2017 р.	Зміни, визнані у прибутках і збитках у 2017 р.	На 31 грудня 2016 р.	Зміни, визнані у іншому сукупному доході у 2017 р.	На 31 грудня 2016 р.
Відстрочені активи з податку на прибуток					
Запаси (i)	4 737	(2 013)	6 750	—	6 750
Довгострокові забезпечення (ii)	81 240	(3 656)	67 783	—	67 783
Податкові збитки, перенесені на наступні періоди	294 655	(44 159)	338 814	—	338 814
Відстрочені зобов'язання з податку на прибуток					
Основні засоби (iii)	(697 825)	28 575	(290 797)	(435 603)	(22 256)
Відстрочені зобов'язання з податку на прибуток, чиста вартість	(317 193)	—	—	—	—
Витрати з відстроченого податку на прибуток	—	(21 253)	(273 684)	—	—
Відстрочені активи з податку на прибуток					
Запаси (i)	6 750	378	(3 965)	—	6 372
Довгострокові забезпечення (ii)	67 783	4 166	—	—	67 582
Податкові збитки, перенесені на наступні періоди	338 814	41 426	—	—	297 388
Відстрочені зобов'язання з податку на прибуток					
Основні засоби (iii)	(435 603)	31 843	—	—	(46 446)
Відстрочені зобов'язання з податку на прибуток, чиста вартість	(22 256)	—	—	—	(96 104)
(Витрати) / доходи з відстроченого податку на прибуток	—	77 813	(3 965)	—	—

Природа тимчасових різниць є такою:

- (i) Запаси – різниці в методах оцінки запасів і періодах визнання;
- (ii) Довгострокові забезпечення – різниці в періодах визнання;
- (iii) Основні засоби – різниці в методах нарахування зносу та ефект переоцінки основних засобів.

ПРАТ «Електрометалургійний завод «Дніпропротецсталь» ім. А.М. Кузьміна»
ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
За рік, що закінчився 31 грудня 2017 р.
(у тисячах гривень)

Станом на 31 грудня 2017 р. Група накопичила податкові збитки у розмірі 1 635 261 тис. грн. (2016 р.: 1 880 874 тис. грн.). Відстрочені податкові активи було визнано у повній сумі щодо зазначених податкових збитків, оскільки Керівництво Групи впевнене в тому, що вони будуть зараховані проти майбутніх оподатковуваних прибутків.

10. Запаси

Запаси включали в себе наступне:

	2017 р.	2016 р.
Готова продукція		
Нержавіюча сталь	116 267	92 379
Конструкційна сталь	57 502	49 341
Інструментальна сталь	40 954	33 257
Швидкорізальна інструментальна сталь	16 479	8 066
Підшипникова сталь	6 542	15 889
Жаростійка сталь	3 006	2 130
Інші	2 206	1 520
Резерв під знецінення	(5 422)	(10 619)
Готова продукція (чиста реалізаційна вартість)	237 534	191 963
Виробничі запаси		
Матеріали	406 020	339 259
Запасні частини	87 970	59 029
Інші	9 778	9 741
Резерв під знецінення	(248)	(564)
Виробничі запаси (чиста реалізаційна вартість)	503 520	407 465
Незавершене виробництво		
Резерв під знецінення	516 202	364 123
Незавершене виробництво (чиста реалізаційна вартість)	(10 358)	(15 878)
	505 844	348 245
	1 246 898	947 673

Станом на 31 грудня 2017 р. виробничі запаси та готова продукція на суму 627 700 тис. грн. (2016 р.: 627 700 тис. грн.) були передані у заставу під забезпечення виконання зобов'язань за кредитами, наданими банками (Примітка 15).

Станом на 31 грудня 2017 р. резерв знецінення запасів складав 16 028 тис. грн. (2016 р.: 27 061 тис. грн.).

11. Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги

Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги включала:

	2017 р.	2016 р.
Первісна вартість		
Резерв знецінення дебіторської заборгованості	1 331 818 (9)	1 230 576 (23)
	1 331 809	1 230 553

Станом на 31 грудня 2017 р. дебіторська заборгованість (до вирахування резерву сумнівних боргів) у сумі 978 318 тис. грн. (2016 р.: 756 124 тис. грн.) була передана у заставу під забезпечення виконання зобов'язань за кредитами, наданими банками Групі (Примітка 15).

Дебіторська заборгованість є безпроцентною з контрактним строком погашення 3-45 днів.

Станом на 31 грудня 2017 р. дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги від трьох контрагентів складала 838 691 тис. грн. (2016 р.: три контрагенти – 936 719 тис. грн.).

Станом на 31 грудня 2017 р. дебіторська заборгованість у сумі 9 тис. грн. (2016 р.: 23 тис. грн.) була визнана як знецінена.

**ПРАВЛІНЕННЯ
ПРІМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
За рік, що закінчився 31 грудня 2017 р.
(у тисячах гривень)**

Зміна резерву знецінення дебіторської заборгованості була такою:

	<i>2017 р.</i>	<i>2016 р.</i>
Станом на 1 січня	23	15
Нараховані суми	—	8
Використані суми	(9)	—
Сторно невикористаних сум	(5)	—
Станом на 31 грудня	9	23

Станом на 31 грудня аналіз дебіторської заборгованості за термінами виникнення був таким:

Усього	<i>Ні прострочена, ні зарезервована</i>	<i>Прострочена, але не зарезервована</i>		
		<i><30 днів</i>	<i>30-60 днів</i>	<i>>60 днів</i>
2017 р.	1 331 809	256	697 606	586 686
2016 р.	1 230 553	65 696	468 134	371 409

12. Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом

Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом включала:

	<i>2017 р.</i>	<i>2016 р.</i>
ПДВ до відшкодування	107 468	72 672
Передплати з податку на прибуток	31	8
	107 499	72 680

13. Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти включали:

	<i>2017 р.</i>	<i>2016 р.</i>
Грошові кошти в банках	138 961	195 270
Грошові кошти в касі	7	7
	138 968	195 277

Грошові кошти в банку приносять дохід за плаваючою ставкою, яка ґрунтується на щоденній депозитній банківській ставці. Протягом року, що закінчився 31 грудня 2017 р., плаваюча ставка була в діапазоні від 1,0% до 16,25% річних (2016 р.: 2,75-18,75%).

14. Поточні фінансові інвестиції

Валюта	<i>2017 р.</i>		<i>2016 р.</i>	
	<i>Середня річна відсоткова ставка</i>	<i>Сума депозитів</i>	<i>Середня річна відсоткова ставка</i>	<i>Сума депозитів</i>
Депозити в гривні	10,2-14,5%	174 841	14,5-16,5%	102 910
Депозити в доларах США	1,1-3,2%	16 840	3,2%	16 315
		191 681		119 225

Терміном погашення перелічених депозитів є листопад 2018 р. (2016 р.: вересень 2017 р.).

**ПРАВЛІНЕННЯ
ПРАТ «Електрометалургійний завод «Дніпропротецсталь» ім. А.М. Кузьміна»
ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
За рік, що закінчився 31 грудня 2017 р.
(у тисячах гривень)**

15. Кредити банків

Короткострокові та довгострокові кредити банків включали:

	2017 р.	2016 р.
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	3 320 295	1 751 007
Довгострокові кредити банків	866 635	2 385 375
	4 186 930	4 136 382

Станом на 31 грудня 2017 і 2016 рр. процентні позикові кошти Групи, залучені від банків, представлена кредитами та угодами про відновлюване кредитування.

Кредити банків виражені у таких валютах і отримані під такі процентні ставки:

Валюта	2017 р.	2016 р.		
	<i>Ефективна процентна ставка</i>	<i>Заборгованість за тлом кредиту</i>	<i>Ефективна процентна ставка</i>	<i>Заборгованість за тлом кредиту</i>
Фіксовані ставки				
Долар США	5,75-11,25%	3 930 116	10,50-11,50%	4 136 382
Гривня	17,25%	256 814	-	-
		4 186 930		4 136 382

Узагальнена інформація про забезпечення, надане під виконання зобов'язань за кредитами та позиковими коштами 31 грудня 2017 і 2016 рр., подана нижче:

	2017 р.	2016 р.
Основні засоби (Примітка 6)	3 679 032	2 437 309
Запаси (Примітка 10)	627 700	627 700
Дебіторська заборгованість (Примітка 11)	978 318	756 124
Права отримання майбутньої виручки за договорами продажу	5 572 520	6 585 225
Банківські депозити (Примітка 14)	190 716	115 008

Залишки заборгованості по кредитним лініям від банків були розкриті Групою у складі поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями відповідно до умов кредитних договорів.

Зміни в зобов'язаннях, обумовлених фінансовою діяльністю, включаючи як зміни, зумовлені грошовими потоками, так і зміни, не обумовлені ними, подані нижче:

	2017 р.
Кредити банків станом на 1 січня	4 136 382
Надходження від отримання позик	256 814
Погашення позик	(316 323)
Вплив зміни валютних курсів	110 057
Кредити банків станом на 31 грудня	4 186 930

16. Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги

Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги включала:

	2017 р.	2016 р.
Заборгованість перед іноземними постачальниками матеріалів та послуг	790 240	685 431
Заборгованість перед вітчизняними постачальниками матеріалів та послуг	548 103	461 456
	1 338 343	1 146 887

Кредиторська заборгованість є безпроцентною із середнім строком погашення 30-90 днів.

Станом на 31 грудня 2017 р. кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги двом контрагентам складала 712 364 тис. грн. (2016: два контрагенти – 555 349 тис. грн.).

**ПРАТ «Електрометалургійний завод «Дніпрофлєцсталь» ім. А.М. Кузьміна»
ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
За рік, що закінчився 31 грудня 2017 р.
(у тисячах гривень)**

17. Поточна кредиторська заборгованість з одержаних авансів

Поточна кредиторська заборгованість з одержаних авансів складалась в основному з авансів за металопродукцію і включала:

	<i>2017 р.</i>	<i>2016 р.</i>
Аванси за металопродукцію одержані від вітчизняних покупців	93 589	39 811
Аванси за металопродукцію одержані від іноземних покупців	5 360	5 423
Аванси за металопродукцію одержані згідно договорам комісії	3	3
	98 952	45 237

Станом на 31 грудня 2017 р. кредиторська заборгованість з одержаних авансів одному контрагенту складала 3 тис. грн. (2016р.: 130 тис. грн.).

18. Поточні забезпечення

Поточні забезпечення включали:

	<i>2017 р.</i>	<i>2016 р.</i>
Матеріальне заохочення працівників	30 870	25 225
Невикористані відпустки	24 000	18 633
Резерв по судовим справам	517	537
Інші нарахування	1 710	1 489
	57 097	45 884

19. Інші поточні зобов'язання

Інші поточні зобов'язання включали:

	<i>2017 р.</i>	<i>2016 р.</i>
Нараховані проценти за кредитами банків	38 692	33 959
Інші	1 434	1 329
	40 126	35 288

Зміни в зобов'язаннях, обумовлених фінансовою діяльністю, включаючи як зміни, зумовлені грошовими потоками, так і зміни, не обумовлені ними, подані нижче:

	<i>2017 р.</i>
Зобов'язання з нарахованих процентів за кредитами банків станом на 1 січня	33 959
Нараховані проценти за кредитами банків	442 890
Сплаченні проценти за кредитами банків	(437 195)
Вплив зміни валютних курсів	(962)
Зобов'язання з нарахованих процентів за кредитами банків станом на 31 грудня	38 692

20. Довгострокові забезпечення

Державний пенсійний план із установленими виплатами

Група має законодавче встановлене зобов'язання компенсувати Державному пенсійному фонду України суми додаткових пенсій, виплачуваних деяким категоріям колишніх і працюючих співробітників Групи. Згідно з цією програмою, працівники Групи, що мають стаж роботи у шкідливих умовах праці, й, отже, мають право на досроковий вихід на пенсію, також мають право на додаткові виплати, фінансовані Групою та виплачувані Державним пенсійним фондом України. Ці зобов'язання підпадають під визначення пенсійної програми з визначеною виплатою.

ПРАТ «Електрометалургійний завод «Дніпрофлєсталь» ім. А.М. Кузьміна»
ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
За рік, що закінчився 31 грудня 2017 р.
(у тисячах гривень)

Станом на 31 грудня 2017 р. загальна кількість учасників даної пенсійної програми склала 1 815 осіб (2016 р.: 1 789 осіб), включаючи 1 430 осіб (2016 р.: 1 493 осіб), які отримували виплати. У таблицях нижче наведені компоненти витрат за пенсійними виплатами, визнані у прибутках та збитках, й суми, визнані у звіті про фінансовий стан. Вартість поточних послуг включена до складу витрат на зарплату та відповідних витрат у складі собівартості реалізованої продукції. Витрати за процентами відображені у статті фінансових витрат.

Витрати за пенсійною програмою з визначеною виплатою

	2017 р.	2016 р.
Вартість поточних послуг	8 929	13 703
Процентні витрати	50 372	50 200
Визнані зміни у вартості минулих послуг	(45 668)	(3 173)
Витрати за пенсійною програмою	13 633	60 730

Зміни у поточній вартості зобов'язань за пенсійною програмою з визначеною виплатою

	2017 р.	2016 р.
Зобов'язання з виплат станом на 1 січня	335 335	332 822
Вартість поточних послуг	8 929	13 703
Процентні витрати	50 372	50 200
Здійснені виплати	(41 026)	(38 150)
Актуарні (прибутки)/збитки за зобов'язаннями у результаті змін у припущеннях, а саме:	88 456	(20 067)
- коригування зобов'язань по плану на основі досвіду	43 657	43 278
- результат змін в демографічних актуарних припущеннях	(443)	1 794
- результат змін в фінансових актуарних припущеннях	45 242	(65 139)
Встановлене збільшення вартості минулих послуг	(45 668)	(3 173)
Зобов'язання з виплат станом на 31 грудня	396 398	335 335

Найкраща оцінка суми очікуваних виплат Групи за пенсійною програмою на наступний рік становить 52 473 тис. грн.

У 2017 році середньозважена тривалість зобов'язань за пенсійною програмою з визначеною виплатою складає 8 років (2016 р.: 8 років).

Інші виплати

Група має договірні зобов'язання з виплати одноразової суми при виході на пенсію працівникам, що мають тривалий стаж роботи, та з певних пенсійних пільг згідно з колективним договором. Ця незабезпечена пенсійна програма охоплює всіх працівників Підприємства станом на 31 грудня 2017 р. в кількості 5 466 осіб (2016 р.: 5 566 осіб). У 2007 році Група впровадила дві інші програми виплат працівникам: виплати до ювілею, які охоплюють усіх працівників Групи, й квартальні виплати певним категоріям працівників, передбачені колективним договором, що охоплюють усіх працівників підприємства, а також 3 610 пенсіонерів станом на 31 грудня 2017 р., що отримують ці пільгові виплати (2016: 3 766 пенсіонерів).

У наведених нижче таблицях подані компоненти витрат за пенсійними виплатами, визнані у прибутках та збитках, й суми, визнані у звіті про фінансовий стан стосовно цього плану. Вартість поточних послуг включена до складу витрат на зарплату та відповідних витрат у складі собівартості реалізованої продукції. Витрати за процентами відображені у статті фінансових витрат.

Витрати за іншими виплатами

	2017 р.	2016 р.
Вартість поточних послуг	1 925	2 360
Визнані актуальні збитки	2 528	(4 835)
Процентні витрати	7 527	7 993
Вартість минулих послуг	(24)	(1 015)
Витрати за іншими виплатами, відображені в прибутках та збитках	11 956	4 503

ПРАТ «Електрометалургійний завод «Дніпроспецсталь» ім. А.М. Кузьміна»
ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
За рік, що закінчився 31 грудня 2017 р.
(у тисячах гривень)

Зміни у поточній вартості зобов'язань із виплат

	2017 р.	2016 р.
Зобов'язання з інших виплат станом на 1 січня	49 413	51 798
Вартість поточних послуг	1 925	2 360
Процентні витрати	7 527	7 993
Здійснені виплати	(4 729)	(3 684)
Актуарні (прибутки)/збитки за зобов'язаннями у результаті відхилень від фактичних припущень, а саме:		
- коригування зобов'язань по плану на основі досвіду	9 177	(8 039)
- результат змін в демографічних актуарних припущеннях	4 921	541
- результат змін в фінансових актуарних припущеннях	(122)	(1 978)
Встановлене зменшення вартості минулих послуг	4 378	(6 602)
Зобов'язання з інших виплат станом на 31 грудня	63 289	49 413

Найкраща оцінка суми очікуваних виплат Групи за цією програмою на наступний рік становить 20 304 тис. грн.

У 2017 році середньозважена тривалість зобов'язань за виплатами згідно колективного договору складає 4,3 роки (2016 р.: 4,3 роки) і за іншими виплатами 5,3 роки (2016 р: 5,3 роки).

Основні припущення

Нижче подані основні припущення, використані при визначенні зобов'язань Групи за пенсійною програмою.

	2017 р.	2016 р.
Ставка дисконтування	14,50%	16,00%
Прогноз зростання заробітної плати та пенсійних виплат	6,00%	7,00%
Плінність кадрів	6,00%	6,00%
Ставка інфляції	5,70%	6,00%

Аналіз чутливості основних припущень станом на 31 грудня 2017 р.:

	Збільшення «+»/ зменшення «-» ставки	Ефект на зобов'язання з виплат 2017 р.	Ефект на зобов'язання з виплат 2016 р.
Ставка дисконтування	+1%	(28 593)	(24 201)
Ставка дисконтування	-1%	32 270	27 317
Зростання заробітної плати (щорічне)	+1%	21 927	13 659
Зростання заробітної плати (щорічне)	-1%	(19 904)	(12 427)
Плінність кадрів	+1%	(598)	(192)
Плінність кадрів	-1%	690	231
Інфляція	+1%	6 252	11 735
Інфляція	-1%	(6 068)	(11 273)

21. Чистий дохід від реалізації продукції

Група отримала доходи від продажу виробів такої номенклатури:

	2017 р.	2016 р.
Нержавіюча сталь	4 385 159	3 279 561
Конструкційна сталь	1 805 589	1 270 324
Інструментальна сталь	1 058 859	829 980
Підшипникова сталь	365 920	232 824
Швидкорізальна інструментальна сталь	344 411	256 712
Жаростійка сталь	176 428	432 696
Спеціальні сплави нікелевмісткі	10 219	—
Інше	18 367	17 010
	8 164 952	6 319 107

ПРАТ «Електрометалургійний завод «Дніпрофлєсталь» ім. А.М. Кузьміна»
ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
За рік, що закінчився 31 грудня 2017 р.
(у тисячах гривень)

За 2017 рік чистий дохід від реалізації металопродукції трьом контрагентам, в т.ч. за договорами комісії, складав 4 611 113 тис. грн. (2016 р.: 3 593 212 тис. грн.). Винагорода за вищевказаними договорами комісії, включена до витрат на збут за 2017 рік, склала 705 тис. грн. (2016 р.: 1 110 тис. грн.).

22. Собівартість реалізованої продукції

Собівартість реалізованої продукції включала:

	<i>2017 р.</i>	<i>2016 р.</i>
Матеріали	4 965 498	3 544 672
Витрати на енергоносії, тепlopостачання та інші послуги	1 405 147	1 258 629
Заробітна плата та відповідні витрати	500 757	450 122
Амортизація основних засобів і нематеріальних активів	202 380	212 515
Інше	77 325	78 009
	7 151 107	5 543 947

За 2017 рік закупівлі матеріалів та послуг, які включаються до собівартості реалізованої продукції, від трьох контрагентів складали 1 996 317 тис. грн. (2016 р.: 1 339 492 тис. грн.).

23. Витрати на збут

Витрати на збут включали:

	<i>2017 р.</i>	<i>2016 р.</i>
Експедиторські та транспортні послуги	176 266	132 737
Заробітна плата та відповідні витрати	21 692	16 548
Витрати на зберігання та лакування	4 794	2 937
Амортизація основних засобів і нематеріальних активів	2 455	2 460
Страхування запасів	939	562
Інші збутові витрати	10 797	10 731
	216 943	165 975

24. Адміністративні витрати

Адміністративні витрати включали:

	<i>2017 р.</i>	<i>2016 р.</i>
Заробітна плата та відповідні витрати	75 967	65 321
Транспортні витрати	8 471	8 048
Банківські послуги	6 616	6 585
Професійні послуги	4 282	4 001
Амортизація основних засобів і нематеріальних активів	3 295	3 433
Матеріали	1 554	1 342
Послуги зв'язку	1 043	720
Інші загальні та адміністративні витрати	24 608	17 059
	125 836	106 509

25. Інші операційні доходи та витрати

Інші операційні доходи включали:

	<i>2017 р.</i>	<i>2016 р.</i>
Доходи від курсових різниць, за вирахуванням збитків від курсових різниць	66 669	37 013
Дохід від оприбуткування запасів	34 651	31 035
Дохід від реалізації запасів	3 770	4 839
Пені та штрафи отримані	3 632	2 304
Повернення надмірно сплаченного ввізного мита	2 011	—
Інші доходи	10 999	3 038
	121 732	78 229

ПРАТ «Електрометалургійний завод «Дніпропрєцсталь» ім. А.М. Кузьміна»
ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
За рік, що закінчився 31 грудня 2017 р.
(у тисячах гривень)

Інші операційні витрати включали:

	<i>2017 р.</i>	<i>2016 р.</i>
Витрати на утримання об'єктів соціальної сфери	37 767	32 796
Сумнівні та безнадійні борги	18 867	36 329
Пені та штрафи сплачені	18 152	1 589
Витрати з нарахованого ПДВ зобов'язання згідно судових рішень	12 149	—
Витрати на благодійність	4 017	3 211
Нестачі і втрати від псування цінностей	2 181	2 405
Страхування невиконання зобов'язань покупцями	10	13
Інші витрати	25 504	19 514
	118 647	95 857

26. Інші доходи та витрати

Інші доходи включали:

	<i>2017 р.</i>	<i>2016 р.</i>
Відновлення збитку від знецінення основних засобів	9 030	—
Дохід від ліквідації основних засобів	63	—
Інші доходи	—	2
	9 093	2

Інші витрати включали:

	<i>2017 р.</i>	<i>2016 р.</i>
Збитки від не операційних курсових різниць, за вирахуванням доходів від курсових різниць	108 877	490 480
Збиток від вибуття необоротних активів	12 242	4 656
Збиток від знецінення основних засобів	4 513	—
Інші витрати	19	115
	125 651	495 251

27. Інші фінансові доходи

Інші фінансові доходи включали:

	<i>2017 р.</i>	<i>2016 р.</i>
Проценти, отримані за банківськими депозитами та на залишок коштів на поточних та розрахункових рахунках	34 244	36 573
	34 244	36 573

28. Фінансові витрати

Фінансові витрати включали:

	<i>2017 р.</i>	<i>2016 р.</i>
Процентні витрати за позиками	442 890	436 744
Процентні витрати за пенсійними зобов'язаннями	57 899	58 193
Інші фінансові витрати	16 091	12 643
	516 880	507 580

29. Власний капітал

Зареєстрований капітал

Станом на 31 грудня 2017 і 2016 рр. зареєстрований, випущений і повністю сплачений статутний капітал Групи становив 1 075 030 простих акцій номінальною вартістю 46,25 грн. кожна.

Додатковий капітал

Додатковий капітал включав:

	2017 р.	2016 р.
Вплив гіперінфляції на статутний капітал (*)	114 627	114 627
	114 627	114 627

(*) Протягом 10-річного періоду до 31 грудня 2000 р. Україна вважалася країною з гіперінфляційною економікою. Тому Група застосувала МСБО (IAS) 29 «Фінансова звітність в умовах гіперінфляції», й, відповідно, ця консолідована фінансова звітність відображає статутний капітал з урахуванням поправок номінальної вартості акцій на відповідні коефіцієнти для відображення впливу гіперінфляції на звітні дати.

Резервний капітал

Група створила резервний капітал згідно з вимогами статуту.

Розподіл дивідендів

Група не оголошувала виплати дивідендів за роки, що закінчилися 31 грудня 2017 і 2016 р. У 2017 році Група виплатила дивіденди, оголошені у попередніх роках, у сумі 2 тис. грн. (2016 р.: 13 тис. грн.).

30. Дочірні та асоційовані підприємства

Нижче подані основні дочірні компанії Групи:

Назва компанії	Країна реєстрації	Вид діяльності	Процент володіння	
			2017 р.	2016 р.
ТОВ «Еквоторресурс»	Україна	Торгова діяльність	100%	100%
ТОВ «Завод столових приборів – ДСС»	Україна	Виробнича діяльність	100%	100%

Підприємство ТОВ «Завод столових приборів – ДСС» було створене у 2002 році. Основним видом діяльності заводу є виготовлення та продаж посуду на внутрішньому та зовнішньому ринках.

Підприємство ТОВ «Еквоторресурс» було створене у 2007 році. Це дочірнє підприємство здійснює закупівлі лому та інших матеріалів, які використовуються у виробництві Групи.

Асоційовані компанії Групи:

Назва компанії	Країна реєстрації	Вид діяльності	Процент володіння	
			2017 р.	2016 р.
ТОВ «Ферротерм»	Україна	Торгова діяльність	50%	50%

16 жовтня 2012 р. Група придбала 50% частки в статутному капіталі ТОВ «Ферротерм» за договірною ціною 500 грн., що відповідає номінальній вартості частки. Основним видом діяльності ТОВ «Ферротерм» є оптова торгівля металом та металевими рудами. ТОВ «Ферротерм» є приватним підприємством, акції якого не котируються на біржі.

Узагальнена фінансова інформація по інвестиції в ТОВ «Ферротерм» за рік, що закінчився 31 грудня 2017 р. наведена нижче:

ПРАТ «Електрометалургійний завод «Дніпроспецсталь» ім. А.М. Кузьміна»
ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
За рік, що закінчився 31 грудня 2017 р.
(у тисячах гривень)

	<i>2017 р.</i>	<i>2016 р.</i>
Оборотні активи	39 066	38 068
Необоротні активи	119	647
Поточні зобов'язання	(49 333)	(42 615)
Довгострокові зобов'язання	—	—
Дефіцит чистих активів	(10 148)	(3 900)
Частка власності Групи	50%	50%
Балансова вартість інвестиції	—	—
Невизнана накопичена частка збитків асоційованого підприємства	(5 074)	(1 950)

	<i>2017 р.</i>	<i>2016 р.</i>
Інші доходи	3 229	6 505
Інші витрати	(9 477)	(5 523)
Фінансовий результат до оподаткування	(6 248)	982
Витрати з податку на прибуток	—	—
Чистий фінансовий результат	(6 248)	982
Частка Групи у прибутку/(збитку) за період	(3 124)	491

31. Операції з пов'язаними сторонами

Відповідно до МСБО (IAS) 24 «Розкриття інформації про пов'язані сторони», пов'язаними вважаються сторони, одна з яких має можливість контролювати або в значній мірі впливати на операційні та фінансові рішення іншої сторони. При вирішенні питання про те, чи є сторони пов'язаними, береться до уваги сутність взаємовідносин сторін, а не тільки їхня юридична форма.

Нижче поданий загальний обсяг операцій реалізації та закупівель з пов'язаними сторонами в ході звичайної господарської діяльності за відповідний фінансовий рік:

	<i>Доходи</i>	<i>Інші доходи від пов'язаних сторін</i>	<i>Закупівлі матеріалів та послуг</i>	<i>Дебіторська заборгованість</i>	<i>Кредиторська заборгованість</i>
				<i>2017 р.</i>	<i>2016 р.</i>
Асоційовані підприємства	2017 р.	45	—	792	11 687
Всього за 2017 р.		45	—	792	11 687
Асоційовані підприємства	2016 р.	45	—	651	12 333
Всього за 2016 р.		45	—	651	12 333

Строки та умови операцій закупівлі та продажу з пов'язаними сторонами, а також розкриття балансів

При операціях із пов'язаними сторонами ціни встановлюються з урахуванням покриття операційних витрат Групи та забезпечення прибутку, необхідного для підтримання безперервної виробничої діяльності Групи.

Залишки заборгованості, не погашені на кінець року, є безпроцентними, розрахунки проводяться грошовими коштами. Немає ні виданих, ні отриманих гарантій за дебіторською та кредиторською заборгованістю пов'язаних сторін. За рік, що закінчується 31 грудня 2017 р., Групою не нараховувався резерв на дебіторську заборгованість пов'язаних сторін (2016 р.: нуль). Така оцінка здійснюється щорічно при визначенні фінансової позиції пов'язаних сторін, а також ринку, на якому пов'язані сторони здійснюють свою діяльність.

Дохід від реалізації пов'язаним сторонам включає в основному дохід від реалізації металопродукції. Закупівлі від пов'язаних сторін включають в основному закупівлі металолому, феросплавів та інших матеріалів.

Виплати ключовому управлінському персоналу

Органи управління Групою, відповідальні за планування, управління та контроль діяльності Групи, представлені Правлінням і Наглядовою Радою.

Відповідно, ключовий управлінський персонал Групи станом на 31 грудня 2017 р. складається з шістьох членів Наглядової Ради, висунутих акціонерами з суттєвим впливом на Групу, а також із п'ятьох членів Правління (31 грудня 2016 р.: шість членів Наглядової Ради та п'ять членів Правління).

У 2017 році члени Наглядової Ради не отримували компенсацій від Групи (2016 р.: нуль). У 2017 році загальна сума виплат ключовому управлінському персоналу у вигляді короткострокової винагороди склала 3 527 тис. грн. (2016 р.: 3 068 тис. грн.) і була включена до складу адміністративних витрат.

32. Умовні та договірні зобов'язання, операційні ризики

Дотримання податкового законодавства України

Українське законодавство та нормативні акти, що регулюють сферу оподаткування та інші аспекти діяльності Групи, у тому числі валютний контроль, митні вимоги та трансфертне ціноутворення, продовжують змінюватися. Положення законів і нормативних документів найчастіше є нечіткими, й їхнє тлумачення залежить від позиції місцевих, регіональних і державних органів та інших урядових інститутів. Випадки різних тлумачень законодавства не є поодинокими. Керівництво вважає, що його тлумачення відповідного законодавства є правильним, і що діяльність Групи здійснюється в повній відповідності до законодавства, а також що Група нарахувала та сплатила всі необхідні податки.

Протягом 2017 року наступні операції підпадали під регулювання з трансфертного ціноутворення:

- господарські операції з пов'язаними особами – нерезидентами;
- продаж та придбання товарів через комісіонерів – нерезидентів;
- господарські операції з нерезидентами, зареєстрованими у державі (на території), що включена до переліку держав (територій), затвердженого Кабінетом Міністрів України (т.зв. «низькоподаткові юрисдикції»);
- господарські операції з нерезидентами, які не сплачують податок на прибуток (корпоративний податок), та/або не є податковими резидентами держави, в якій вони зареєстровані як юридичні особи. Перелік організаційно-правових форм таких нерезидентів в розрізі держав (територій) затверджується Кабінетом Міністрів України.

Крім того, господарські операції, що перелічені вище, визнаються контролюванimi, якщо одночасно виконуються такі умови:

- (i) річний дохід платника податків від будь-якої діяльності перевищує 150 мільйонів гривень (за вирахуванням непрямих податків) за відповідний податковий (звітний) рік; та
- (ii) обсяг таких господарських операцій платника податків з кожним контрагентом перевищує 10 мільйонів гривень (за вирахуванням непрямих податків) за відповідний податковий (звітний) рік.

За недотримання вимог законодавства щодо трансфертного ціноутворення застосовуються наступні штрафи:

- штраф за неподання звіту про контролювані операції становить 300 розмірів прожиткового мінімуму, встановленого законом на 1 січня звітного року, за несвоєчасне подання – один розмір прожиткового мінімуму за кожний календарний день несвоєчасного подання, але не більше 300 розмірів прожиткового мінімуму;
- за не включення всіх контролюваних операцій у звіт про контролювані операції передбачено штраф у розмірі 1% від суми операцій, що не були задекларовані у звіті, але не більше 300 розмірів прожиткового мінімуму за всі не задекларовані контролювані операції;
- за несвоєчасне декларування всіх контролюваних операцій у разі подання уточнюючого звіту – один розмір прожиткового мінімуму за кожний календарний день несвоєчасного декларування, але не більше 300 розмірів прожиткового мінімуму;
- штрафні санкції за неподання документації становлять 3% від суми операцій, щодо яких не була подана документація, але не більше 200 розмірів прожиткового мінімуму. За несвоєчасне подання документації штраф становить 2 розміри прожиткового мінімуму за кожний календарний день несвоєчасного подання, але не більше 200 розмірів прожиткового мінімуму;
- за неподання звіту про контролювані операції та/або документації після спливу 30 календарних днів, наступних за останнім днем граничного строку сплати штрафу за неподання звіту та/або документації, передбачений штраф у розмірі 5 розмірів прожиткового мінімуму за кожний календарний день неподання звіту та/або документації.

Група проаналізувала свої операції за 2017 рік, які відповідають критеріям контролюваності, та визначила свої податкові зобов'язання виходячи з договірних цін без будь-яких коригувань.

Загалом, існує ризик того, що операції та коректність тлумачень, які не були оскаржені регулюючими органами у минулому, будуть поставлені під сумнів у майбутньому. Однак цей ризик суттєво зменшується з часом. Група визначає окремі потенційні зобов'язання, пов'язані з оподаткуванням, нарахування яких у консолідований фінансовій звітності не вимагається. Такі потенційні податкові зобов'язання можуть виникнути, і Група повинна буде сплатити додаткові суми податків. На 31 грудня 2017 р. Група встановила, що такі потенційні податкові зобов'язання відсутні (2016 р.: 0 грн.).

Судові спори

У ході звичайного ведення господарської діяльності Група час від часу виступає стороною судових процесів та позовів. Керівництво вважає, що загальна сума зобов'язань, які можуть виникнути в результаті таких процесів та позовів, не матиме суттєвого впливу на фінансовий стан або результати майбутніх операцій Групи, понад ті резерви, які вже створені у цій фінансовій звітності.

Група ідентифікувала можливі податкові зобов'язання, які, виходячи з найкращої оцінки керівництва, не повинні нараховуватися. Такі умовні зобов'язання можуть реалізуватися та вимагати додаткових податкових платежів із боку Групи. Станом на 31 грудня 2017 р. керівництво оцінює, що такі умовні зобов'язання не перевищать 55 926 тис. грн. (2016 р.: 115 079 тис. грн.).

Оренда землі

Група, в основному, користується земельними ділянками на підставі укладених договорів оренди, окрім земельних ділянок, на яку вона має право постійного користування або право власності. На земельних ділянках розташовуються виробничі потужності та об'єкти соціальної сфери. Група сплачує орендну плату за земельні ділянки державної або комунальної власності або земельний податок з урахуванням щорічного коефіцієнта індексації грошової оцінки землі. Земельні ділянки, які не є власністю Групи та знаходяться у власності держави України, використовуються у відповідності до вимог діючого законодавства шляхом укладення договорів оренди та на підставі Державного Акту на право постійного користування.

Контрактні зобов'язання, пов'язані з придбанням основних засобів і нематеріальних активів

Станом на 31 грудня 2017 р. Група мала контрактні зобов'язання, пов'язані із придбанням основних засобів та нематеріальних активів на суму 23 072 тис. грн. (2016 р.: 23 582 тис. грн.).

33. Управління фінансовими ризиками

Основні фінансові інструменти Групи включають торгову дебіторську та кредиторську заборгованість, а також кредити банків та грошові кошти. Основною метою цих фінансових інструментів є фінансування діяльності Групи.

Група має інші фінансові активи та зобов'язання, як-от інша дебіторська та кредиторська заборгованість, що безпосередньо виникають із її діяльності. Протягом року Група здійснювала реалізацію фінансових інструментів.

Основними ризиками, що виникають унаслідок володіння Групою фінансовими інструментами, є валютний ризик, ризик ліквідності, кредитний ризик і процентний ризик. Політики управління цими ризиками наведені нижче.

Валютний ризик

Група здійснює операції переважно в таких валютах: гривня («грн.»), долар США («дол. США»), євро («євро») і рубль («руб.»). Курс обміну зазначених валют до гривні, встановлений Національним банком України («НБУ») на зазначені дати, був таким:

	Дол. США	Євро	Руб.
Станом на 31 грудня 2017 р.	28,067	33,495	0,487
Середньорічний курс за 2017 р.	26,603	30,069	0,456
Станом на 31 грудня 2016 р.	27,191	28,423	0,451
Середньорічний курс за 2016 р.	25,587	28,312	0,384

Група експортує свою продукцію до країн СНД, Європи та інших держав; закупівля матеріалів здійснюється в інших країнах Європи; залучаються суттєві позикові кошти, деноміновані в іноземній валюті, й, отже, знаходитьться під впливом валютного ризику. Деноміновані в іноземній валюті дебіторська та кредиторська заборгованість і позикові кошти стають причиною впливу валютного ризику. Група не здійснювала операцій, спрямованих на хеджування валютного ризику.

**ПРАТ «Електрометалургійний завод «Дніпроспецсталь» ім. А.М. Кузьміна»
ПРИМІТКИ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
За рік, що закінчився 31 грудня 2017 р.
(у тисячах гривень)**

Подана нижче таблиця показує ступінь впливу на оподатковуваний прибуток можливих змін валютних курсів за умови, що всі інші фактори залишаються незмінними.

	Збільшення ("+") / зменшення ("−") валютного курсу, %	Вплив на оподатковуваний прибуток
За рік, що закінчився 31 грудня 2017 р.		
Рубль/гривня	+25,00%	57 049
Євро/гривня	+22,00%	87 466
Долар США / гривня	+14,00%	(617 320)
Рубль/гривня	-16,50%	(37 652)
Євро/гривня	-9,00%	(35 782)
Долар США / гривня	-10,00%	440 943
За рік, що закінчився 31 грудня 2016 р.		
Рубль/гривня	+58,00%	127 417
Євро/гривня	+53,00%	242 264
Долар США / гривня	+53,00%	(2 366 214)
Рубль/гривня	-22,00%	(48 331)
Євро/гривня	-15,00%	(68 565)
Долар США / гривня	-13,00%	580 392

Ризик ліквідності

Завданням Групи є підтримання балансу між безперервним фінансуванням і гнуцкістю у використанні умов кредитних ресурсів, надаваних постачальниками, і позикових коштів. Група проводить аналіз активів і зобов'язань за строками погашення та планує свою ліквідність залежно від очікуваного строку виконання зобов'язань.

Подані нижче таблиці показують фінансові зобов'язання Групи за строками погашення станом на 31 грудня 2017 і 2016 рр. на основі контрактних неамортизованих платежів:

Станом на 31 грудня 2017 р.	Менш ніж 3 місяці	Від 3 до 12 місяців	Від 1 до 6 років	Усього
Кредити банків	133 898	3 544 671	891 137	4 569 706
Кредиторська заборгованість	1 338 343	—	—	1 338 343
Інші зобов'язання	14 333	—	—	14 333
	1 486 574	3 544 671	891 137	5 922 382
Станом на 31 грудня 2016 р.	Менш ніж 3 місяці	Від 3 до 12 місяців	Від 1 до 6 років	Усього
Кредити банків	123 936	1 940 025	2 605 750	4 669 711
Кредиторська заборгованість	1 146 887	—	—	1 146 887
Інші зобов'язання	14 335	—	—	14 335
	1 285 158	1 940 025	2 605 750	5 830 933

Кредитний ризик

Фінансові інструменти, які призводять до значної концентрації кредитного ризику, переважно складаються з грошових коштів у банках (Примітка 13) та дебіторської заборгованості (Примітка 11).

Грошові кошти Групи розміщені у фінансових установах, які, на думку керівництва Групи, мають мінімальну ймовірність невиконання грошових зобов'язань за депозитами.

Керівництвом Групи була розроблена та впроваджена кредитна політика, можливі кредитні ризики постійно відслідковуються. Оцінка кредитоспроможності проводиться за всіма покупцями, що отримали право придбання кредит понад певну суму. Більшість продажів Групи здійснюються споживачам, що мають відповідну кредитну історію, або на основі попередньої оплати. Група не вимагає надання застави стосовно своїх фінансових активів.

Кредитний ризик Групи контролюється та аналізується в кожному окремому випадку, й керівництво Групи вважає, що Група не несе суттєвого ризику виникнення збитків понад суму резервів на покриття збитків від знецінення, які сформовані стосовно кожної категорії активів.

Процентний ризик

Позикові кошти Групи надані за фіксованими ставками.

Група не здійснювала операцій з плаваючими відсотковими ставками протягом 2017 та 2016 рр.

Група не здійснювала операцій, спрямованих на хеджування процентного ризику. Група не володіє процентними активами.

Управління капіталом

Основною метою управлінням капіталом Групи є підтримання високого кредитного рейтингу та здорових показників оцінки капіталу для розвитку бізнесу та максимізації винагороди акціонерам. Керівництво переглядає досягнення Групи та встановлює основні показники діяльності.

При управлінні капіталом цілями Групи є забезпечення безперервності діяльності з метою надання винагороди акціонерам і вигід іншим засікавленим особам, а також забезпечення фінансування поточних потреб Групи, її капітальніх витрат і стратегії розвитку Групи. Політика управління капіталом Групи спрямована на забезпечення та підтримання оптимальної структури капіталу з метою зниження вартості капіталу.

Керівництво контролює структуру капіталу Групи та може коригувати цілі та політику управління капіталом у результаті змін умов операційної діяльності або стратегії розвитку.

Для підтримання й коригування структури капіталу Група може змінювати суму дивідендів до виплати, повернати капітал акціонерам, випускати нові акції або продавати активи з метою погашення боргу.

Справедлива вартість фінансових інструментів

Балансова вартість фінансових інструментів, які складаються з грошових коштів, дебіторської та кредиторської заборгованості, а також позикових коштів, приблизно дорівнює їхній справедливій вартості.

Справедлива вартість фінансових активів та зобов'язань, включена до консолідованих фінансової звітності, дорівнює сумі, на яку може бути обмінений інструмент в результаті поточної операції між бажаючими здійснити таку операцію сторонами, відмінної від вимушеної продажу або ліквідації. При оцінці справедливої вартості фінансових інструментів Група застосовує різноманітні методи й робить припущення, які ґрунтуються на ринкових умовах, що існують на звітну дату. Справедлива вартість фінансових інструментів, що обліковуються не за справедливою вартістю на дату звітності, розраховувалася на основі дисконтованих грошових потоків із використанням відповідної ринкової процентної ставки для аналогічних інструментів. У результаті розрахунків було визначено, що справедлива вартість суттєво не відрізняється від балансової вартості.

Справедлива вартість кредитів та позик була оцінена з використанням суттєвих спостережуваних вхідних параметрів (Рівень 2), серед яких: середньозважена вартість позикового капіталу, деномінованого в іноземній валюті з аналогічним терміном, ризик країни, платоспроможність позичальника. Ставка дисконту, яка була застосована в розмірі 5,46-8,54% та 17,83% річних для коротко- та довгострокових кредитів була взята як визначена середньозважена ефективна ставка для відповідних кредитів в доларах США та гривнях.

Протягом звітного періоду переміщені між Рівнем 2 та Рівнем 3 ієархії справедливої вартості не було.